НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України**
Освітня програма	**36884 Історія науки й техніки**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**3534**
Повна назва ЗВО	**Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України**
Ідентифікаційний код ЗВО	**00496797**
ПІБ керівника ЗВО	**Вергунов Віктор Анатолійович**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/3534

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**36884**
Назва ОП	**Історія науки й техніки**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**відділ аспірантури; адміністративно-управлінський відділ; науково-педагогічні працівники**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**03127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	**доктор філософії**
Мова (мови) викладання	**Українська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**117943**
ПІБ гаранта ОП	**Вергунов Віктор Анатолійович**
Посада гаранта ОП	**Директор**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**dnsgb_uaan@ukr.net**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(067)-998-59-75**
Додатковий телефон гаранта ОП	**+38(095)-477-33-73**

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна вечірня	2 р. 0 міс.
очна денна	2 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукову програму (ОНП) «Історія науки й техніки» 2020 р. розроблено відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня освіти, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 та «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами та доповненнями). ОНП підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 Історія та археологія є внутрішнім нормативним документом ННСГБ НААН, який визначає вимоги до третього рівня вищої освіти осіб, які провадять навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОНП, а також очікувані результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач.
З метою підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації у 2001 р. (наказ Міністерства освіти і науки України № 695 від 22.10.2001р.) у Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН відкрито аспірантуру зі спеціальності 07.00.07 – історія науки й техніки.
У 2007 р. при ННСГБ НААН відкрито докторантуру зі згаданої вище спеціальності (Наказ МОН України № 945 24.10.07).
За цей акріод при ННСГБ НААН підготовлено та захищено 154 дисертації, з яких 17 – на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук, 137 – на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Після введення в дію Постанови Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. за № 167 «Проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами та доповненнями) на базі ННСГБ НААН відбулося 6 захистів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії в разових спеціалізованих вчених радах. З названих осіб 1 особа – випускник аспірантури ННСГБ НААН, 5 осіб – випускники аспірантури інших ЗВО і наукових установ.
Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН здійснює прийом до аспірантури за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Прийом на навчання проводиться в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.
Згідно наказу МОН України № 816 від 8 липня 2016 р. ННСГБ НААН отримала ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти галузь знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальність 032 – Історія та археологія.
Вперше ОНП була введена в дію у 2016 р. і затверджена рішенням вченої ради ННСГБ НААН (протокол № 4 від 28 квітня 2016 р.). Чинна на сьогоднішній день ОНП «Історія науки й техніки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія затверджена рішенням вченої ради ННСГБ НААН (протокол № 6 від 27 серпня 2020 р.). У ОНП 2020 р. було переглянуто та повністю оновлено (відповідно до сучасних вимог ринку праці, а також пропозицій стейкхолдерів) орієнтацію та фокус програми, загальні та спеціальні компетентності здобувачів вищої освіти, а також програмні результати навчання, змінено навчальний план (як за кількістю кредитів ЄКТС, так і змістовно; у тому числі за рахунок розширення вибіркового блоку дисциплін).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	*ОВ*	*ОД*	*ОВ*
1 курс	2020 - 2021	5	2	3	0	0
2 курс	2019 - 2020	4	2	2	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	*програми відсутні*
перший (бакалаврський) рівень	*програми відсутні*
другий (магістерський) рівень	*програми відсутні*

третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**36884 Історія науки й техніки**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	3901	3901
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	0	0
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	3901	3901
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*ОНП_Історія_науки_й_техніки_2020.pdf*	v8VqfpgdYhOGdSccI4SIKciRHps7wgX/V351gjgiDuM=
Навчальний план за ОП	*Навчальний план_2020.pdf*	l6v9bhfAivt7Tjdh1liE9HuI6YNavcQ2BwF4lc7wGEc=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Рецензія_В.М. Гамалії.pdf*	mUPr9sz+dfyyHfbDEvhEjmW4rq8IxWF256cMqbY422w=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Рецензія_А.С. Литвинко.pdf*	FBvkT+uzeji+QNmroftqtxFLSN8PLRfz+Rs7FWXlFUk=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Рецензія_В.В. Куйбіди.pdf*	UnrPd5ZjX1mkMYwiC7hPjQNSTQp5ANsPWF9opqtoF2I=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Ціль даної ОНП полягає у підготовці висококваліфікованих наукових кадрів у галузі гуманітарних наук, здатних розв'язувати комплексні проблеми історії науки й техніки, здійснювати наукову діяльність шляхом проведення наукових досліджень і отримання нових і практично спрямованих результатів. ОНП спрямована на набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової діяльності за напрямом історії науки й техніки.
Програма сфокусована на вивченні здобувачами вищої освіти сучасної наукової методології, дослідницьких методик і набуття вмінь їхнього застосування у професійній діяльності історика науки.
Особливість цієї ОНП полягає в тому, що, враховуючи потенційні можливості професорсько-викладацького складу та саму унікальність Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН як сучасного інформаційного центру з потужним творчим потенціалом, що об'єднує працівників різних спеціальностей для вирішення загального завдання – забезпечення потреб користувачів галузевою інформацією, майбутні здобувачі будуть спеціалізуватися не лише у проблематиці історії науки й техніки загалом, а, передусім, історії сільськогосподарської та природничої науки.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП повною мірою корелюють з місією та стратегією Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, що відображено у Концепції забезпечення розвитку і діяльності ННСГБ НААН на період 2020-2025 рр. (http://dnsgb.com.ua/esp/files/The-concept-of-NSAL-2020-2025.pdf) та Стратегії розвитку ННСГБ НААН на 2020-2025 рр. (http://dnsgb.com.ua/esp/files/Strategy-of-NSAL-2020-2025.pdf). Так, у місії ННСГБ НААН, поряд із завданнями інформаційно-бібліотечного спрямування, наголошено на важливості підготовки висококваліфікованих наукових кадрів, здатних на належному рівні здійснювати наукові дослідження з історії науки й техніки через вивчення сучасної наукової методології, дослідницьких методик і набуття вмінь їхнього застосування у професійній діяльності історика науки; підвищенні потенційних можливостей професорсько-викладацького складу, передусім, з історії сільськогосподарської та природничої науки.
Поряд із цим, завданням ННСГБ є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці, професійного

розвитку, освоєння і впровадження наукоємних та інформаційних технологій, конкурентоспроможних на ринку праці.
Статутом наукової установи (http://dnsgb.com.ua/esp/files/statut.pdf) визначено, що одним із основних видів діяльності є підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації на третьому (освітньо-науковому) рівні в аспірантурі та докторантурі у галузі гуманітарних наук.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів вищої освіти і випускників враховані в ОНП: по-перше, в проблемно-орієнтованому, аспірантоцентрованому навчанні, науковій і практичній підготовці; по-друге: в частині не менше 25 % вибіркових навчальних дисциплін вільного вибору аспіранта, де пропонуються навчальні дисципліни для істотного поглиблення знань і компетентностей здобувачів, розв'язання дослідницьких завдань. Усні опитування здобувачів, які проводилися до 2020 року, з кінця 2020 року були замінені письмовим (анонімним) анкетуванням, яке дає можливість виявити як сильні і слабкі сторони ОНП, так і рівень задоволеності процесом навчання здобувачів вищої освіти. Опрацьовані результати анкетування оприлюднено на сайті установи (http://dnsgb.com.ua/esp/questionnaire-results.html). Крім того, доступною для здобувачів вищої освіти і випускників є Google-форма, заповнивши яку в зручний для себе час, вони можуть висловити будь-які побажання/рекомендації/враження щодо задоволеності ОНП (http://dnsgb.com.ua/esp/interaction-with-stakeholders.html ; https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScskmrT_Yd6XGuqIKYAK8X2JixXRoDfIHKhaVr6lXNeYrVWHw/viewform).

- роботодавці

Інтереси роботодавців враховуються перш за все через підготовку фахівців на основі запитів науково-дослідних установ через державне замовлення, а також під час формулювання цілей та програмних результатів навчання шляхом чіткого виділення вимог до фахівця на ринку праці, визначення переліку та змісту відповідних компетентностей. Про високу якість ОНП, що дозволяє максимально врахувати запити роботодавців щодо поглибленої підготовки конкурентоспроможних на сучасному ринку праці докторів філософії зі спеціальності 032 Історія та археологія, свідчать позитивні рецензії, розміщені на сайті установи (http://dnsgb.com.ua/esp/esp-project-and-public-discussion.html), докторів історичних наук: А. С. Литвинко (відділу історії науки та соціології науки і техніки ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України»); В. В. Куйбіди (кафедра біології та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі); В. М. Гамалії (кафедра філософії та історії науки і техніки Державного університету інфраструктури та технологій).
Тісна співпраця та обговорення процесу підготовки фахівців за цією ОНП відбувається під час проведення спільних науково-практичних заходів, конференцій, круглих столів, засідань Спеціалізованої вченої ради Д 26.373.01 у ННСГБ НААН.
Результатом рекомендацій роботодавців та врахування їхніх професійних інтересів стане чергове внесення змін до ОНП на наступні роки.

- академічна спільнота

– академічна спільнота
Інтереси академічної спільноти як ключового стейкхолдера ОНП, враховано у процесі впровадження та реалізації цієї ОНП, на етапі розподілу дисциплін, який відповідатиме дослідницьким інтересам і практичному досвіду кожного науково-педагогічного працівника. НПП використовують власний високий фаховий потенціал для проведення лекцій, практичних і лабораторних занять, залучення аспірантів до реалізації наукової діяльності установи, проведення наукових досліджень, участь у конференціях і семінарах. Також інтереси академічної спільноти враховано завдяки тісній комунікації між науково-дослідними інститутами Національної академії аграрних наук України, структурними підрозділами і адміністрацією Бібліотеки, через участь у засіданнях вчених рад ННСГБ НААН, проведення моніторингу якості ОНП, робочих програм навчальних дисциплін тощо. Свої бачення, пропозиції та зауваження щодо освітньо-наукової складової ОНП академічна спільнота має можливість висловлювати на засіданнях групи забезпечення, які відбуваються регулярно з початку 2020 року. Комплексний підхід до реалізації ОНП «Історія науки й техніки» дає підстави зробити висновок про врахування інтересів академічної спільноти.

- інші стейкхолдери

– інші стейкхолдери
В якості пропозицій від інших категорій стейкхолдерів розглядаємо будь-які пропозиції та рекомедації, отримані в ході різних видів комунікації від організацій-партнерів, з якими відбувається багаторічна співпраця, зокрема: Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Полтавська державна аграрна академія (наразі – університет), Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (м. Київ), Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. При вдосконаленні ОНП бралися до уваги інтереси, пропозиції, рекомендації стейкхолдерів установ, де працюють випускники ОНП. Співпраця з такими стейкхолдерами, хоч і не впливає кардинально на формування цілей і фокусу ОНП, проте дає можливість з'ясувати сформованість у випускників загальних і фахових компетентностей.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції

розвитку спеціальності та ринку праці

З метою максимальної відповідності цілей та програмних результатів ОНП тенденціям розвитку спеціальності постійно проводиться моніторинг вітчизняного ринку праці стосовно попиту на докторів філософії за спеціальністю 032 – Історія та археологія та вимог до їхньої кваліфікації; проводиться аналіз ринку праці, у т.ч. – оголошених конкурсів на зайняття відповідних наукових посад у НДУ, у перше чергу Національної академії аграрних наук; аналізуються нормативно-правові документи Міністерства освіти і науки України стосовно забезпечення якості вищої освіти в Україні.
Відповідно до виявлених тенденцій розвитку спеціальності у програмних результатах навчання зроблено акцент на універсалізмі майбутніх дослідників, набутті ними знань щодо новітніх методів досліджень, поглибленого вивчення іноземної мови (зокрема – англійської), проведення комплексних досліджень з історії науки і техніки.
Перед остаточним затвердженням ОНП на 2021 р. робоча група передбачає ще раз провести моніторинг ринку праці й вивчити тенденції розвитку спеціальності.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОНП було враховано галузевий контекст, що відображено у фокусі програми – її зосередженні на підготовці фахівців, здатних на належному рівні здійснювати наукові дослідження з історії науки й техніки. ОНП фокусується на вивченні здобувачами сучасної наукової методології, дослідницьких методик і набутті вмінь їхнього застосування у професійній діяльності історика науки.
Цілі та ПРН відображають фокус програми, направлений на знання майбутніми випускниками не лише історії науки й техніки загалом, а, передусім, історії сільськогосподарської та природничої науки, що є актуальним для мережі наукових установ НААН та аграрної галузі в цілому.
Оскільки ОНП має загальнодержавний/міжрегіональний статус, то суто регіональний контекст враховано лише при моніторингу ринку праці за регіональним принципом, але, як свідчать результати цього моніторингу, затребуваність дослідників – докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія», сфокусованими саме на вивченні історії науки й техніки, прослідковується у всіх регіонах України.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано досвід аналогічних вітчизняних освітньо-наукових програм третього рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» (напр., Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та ін.), особливо щодо вивчення обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки. Набір освітніх компонентів циклу професійної підготовки та, особливо, вибіркових компонентів зумовлений виключно специфікою діяльності ННСГБ НААН, кваліфікацією і фаховим рівнем наукових і науково-педагогічних працівників установи, що, загалом, і становить унікальність цієї ОНП.
Отже, за результатами вивчення ОНП вітчизняних ЗВО/НДУ було опрацьовано оптимальний комплекс обов'язкових освітніх компонент ОНП.
Досвід іноземних аналогічних програм з метою запозичення кращих освітніх практик наразі детально не вивчався, проте співробітники ННСГБ НААН мають досвід співпраці, зокрема, з Латвійським та Ліепайським університетами (Латвійська республіка), на факультетах яких здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями управління інформацією, бібліотечна справа, політологія, соціологія, комунікації, історія тощо, які весною 2019 р. з робочими візитами відвідала проф. І. О. Демуз.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Відповідний стандарт вищої освіти на разі відсутній:
https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

При визначенні програмних результатів навчання було враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня та третього циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12
в частині здатності здобувачів розв'язувати комплексні проблеми в галузі історії та дослідницько-інноваційної діяльності, формування концептуальних та методологічних знань з галузі, здатності до саморозвитку та самовдосконалення тощо.
Загальний обсяг ОНП «Історія науки і техніки» становить 56 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Постанові Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах)» (уточнена й доповнена (23.04.2019 р. № 283). Навчальний план містить усі необхідні чотири освітніх складових, передбачених відповідно до Національної рамки кваліфікацій і згаданої вище постанови; кількісне співвідношення освітніх складових знаходиться в межах норми: 1) дисципліни зі спеціальності – «Історія науки й техніки», «Наука в

історії суспільства», «Наукознавство», дослідницька практика – що становить 15 кредитів ЄКТС (при нормі не менше 12); 2) дисципліни загальнонаукового (філософського) блоку («Філософія науки») – 6 кредитів ЄКТС (при нормі 4-6); 3) блок дисциплін, що формують універсальні навички науковця («Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інтелектуальна власність та авторське право», «Інформаційні технології у науковій діяльності», – 11 кредитів ЄКТС (при нормі не менше 6); 4) дисципліни мовного блоку («Іноземна (англійська) мова») – 8 кредитів ЄКТС (при нормі 6-8).
Змістове наповнення програмних результатів навчання ОНП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього рівня вищої освіти за такими дескрипторами:
- знання ПРН 02, ПРН 03, ПРН 04, ПРН 08, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13; ПРН 14;
- уміння ПРН 02, ПРН 03, ПРН 04, ПРН 05, ПРН 06, ПРН 09;
- комунікація ПРН 01, ПРН 05, ПРН 06;
- автономність і відповідальність ПРН 05, ПРН 06, ПРН 07;
Таким чином, ОНП відповідає основним вимогам, визначеним у Національній рамці кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

56

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

40

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

16

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності.
За відсутності стандарту вищої освіти, теоретичний зміст предметної області (навчальні дисципліни, які забезпечують оволодіння компетентностями) розроблявся відповідно до опису кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій і спрямований на формування у здобувачів здатності розв'язувати комплексні проблеми історії науки й техніки, здійснювати наукову діяльність шляхом проведення наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів.
Предметна область характеризується наступними цілями навчання: набуття кваліфікації для здійснення на належному рівні наукових досліджень з історії науки й техніки. Програма фокусується на вивченні здобувачами сучасної наукової методології, дослідницьких методик і набутті вмінь їхнього застосування у професійній діяльності історика науки. Враховуючи потенційні можливості професорсько-викладацького складу, здобувачі вищої освіти спеціалізуватимуться не лише у проблематиці історії науки й техніки, а, передусім, історії сільськогосподарської та природничої науки.
Освітньо-наукова програма, компоненти якої передбачають чітку, цілісну, логічно впорядковану та обґрунтовану систему концептуальних знань загальнокультурного, професійного та науково-дослідного характеру, спрямована на досягнення програмних результатів навчання.
Методи, методики та технології є відповідними змісту ОНП: лекції, семінари, лабораторні заняття, самостійна робота, написання рефератів, консультації з викладачами, участь у круглих столах, наукових проєктах, підготовка дисертаційної роботи. Підхід до викладання та навчання передбачає: впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у здобувачів; тісну співпрацю здобувачів з науковими керівниками; підтримку та консультування здобувачів з боку наукових і науково-педагогічних працівників ННСГБ НААН; інформаційну підтримку щодо участі здобувачів у науково-дослідній та інноваційній діяльності.
Оптимально обрані методи навчання та викладання передбачають обґрунтоване поєднання навчальних занять і часу для самостійного навчання, а також проведення наукових досліджень під час реалізації ОНП.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Шляхом: вибору за власним бажанням освітніх компонентів з циклу вибіркових дисциплін ОНП; складання індивідуального навчального плану, який є робочим документом здобувача вищої освіти (форму затверджено на рівні наукової установи); вивчення ОК у рамках академічної мобільності – на базі інших ЗВО; зарахування кредитів, отриманих у неформальній та інформальній освіті; вибору можливого майбутнього місця працевлаштування випускників ОНП.
На момент вступу здобувачі вищої освіти отримують загальні роз'яснення щодо: організації освітнього процесу

(«Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf); специфіки ОНП; поняття індивідуальної освітньої траєкторії; концепції вибору дисциплін («Положення про забезпечення права здобувачів вищої освіти при ННСГБ НААН на вибір навчальних дисциплін» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-zdobuvachiv-vo.pdf); можливостей реалізації права на академічну мобільність («Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf) та неформальну освіту («Положення про порядок визнання в ННСГБ НААН результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-otrymanykh-u-neformalniy-osviti.pdf); системи оцінювання знань тощо.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право на вибір навчальних дисциплін гарантується «Положенням про забезпечення права здобувачів вищої освіти при ННСГБ НААН на вибір навчальних дисциплін» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-zdobuvachiv-vo.pdf).
Вибіркові навчальні дисципліни призначені для забезпечення можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та здобути додаткові професійні компетентності. Частка кредитів ЄКТС вибіркових дисциплін цієї ОНП складає 28,6 % від її загального обсягу. Здобувачі вищої освіти мають вичерпну інформацію про вибіркові ОК завдяки розміщеним на сайті установи анотаціям навчальних дисциплін (http://dnsgb.com.ua/esp/educational-components.html). Здобувачі за власним бажанням обирають 4 освітніх компоненти загальним обсягом 16 кредитів ЄКТС з циклу вибіркових дисциплін ОНП. Вивчення вибіркових ОК відбувається протягом IV семестру навчання.
Згадане «Положення…» (зокрема 3 розділ) регламентує порядок і механізм вибору вибіркових ОК, зокрема:
до 01 березня аспіранти обирають ті вибіркові навчальні дисципліни, які відповідають їх уподобанням і професійним очікуванням, і подають заяви про своє бажання вивчати певні дисципліни вільного вибору;
відділ аспірантури разом із гарантом ОНП аналізують та систематизують заяви аспірантів і до 01 квітня подають директору бібліотеки узагальнену інформацію разом із заявами аспірантів;
аспіранти першого року навчання за програмами підготовки докторів філософії записуються на вибіркові навчальні дисципліни (зразок заяви – додаток до Положення).
Після формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркових дисциплін, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача вищої освіти. З цього моменту вибіркова дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого Вченою радою переліку дисциплін. Відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є одним з основних елементів навчального процесу і передумовою успішної їх професійної діяльності. У навчальному плані у розрізі усіх ОК передбачено практичні заняття та лабораторні (з навчальної дисципліни «Інформаційні технології у науковій діяльності»). Крім цього, набуття практичних навичок відбувається через обов'язкову освітню компоненту – дослідницьку практику обсягом 3 кредити ЄКТС, метою якої є практичне використання системи технологій та алгоритмів наукової діяльності в рамках затвердженої тематики наукового дослідження відповідно до сучасних вимог організації і змісту науково-дослідної роботи (http://dnsgb.com.ua/esp/files/provisions-of-research-practice.pdf ; http://dnsgb.com.ua/esp/files/research-practice-program.pdf). Практична підготовка забезпечує закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами під час навчання, вдосконалення і розширення компетентностей у професійній діяльності. Програмою дослідницької практики передбачено набуття низки загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Навчання на ОНП дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, так і через наукову складову. Серед згаданих ОК слід виділити наступні: «Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інтелектуальна власність та авторське право», «Іноземна (англійська) мова». Наступним чинником є методи та форми проведення навчальних занять, особливо – практичних. Такими методами є тренінги, ділові ігри, кейси, самостійна робота. Формами навчання, що сприяють набуттю соціальних навичок є групова, парна, індивідуальна і фронтальна. Набуттю соціальних навичок здобувачами сприяють і такі форми роботи, як виступи з науковими доповідями на конференціях чи інших наукових заходах.
Наведені форми та методи роботи передбачають активну взаємодію між здобувачами, що сприяє формуванню у них вмінь: правильно звертатися; презентувати та контролювати себе; бути тактовним і ввічливим; працювати в команді; стримано реагувати на критику; вміння вести діалог і вміння слухати; лідерські якості та ініціативність тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

У зв'язку з відсутністю професійного стандарту, ОНП розроблялася з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг самостійної роботи регламентований «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf). Рекомендованого обсягу самостійної роботи здобувачів вищої освіти в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу як з кожної навчальної дисципліни, так і загалом за освітньою складовою дотримано.
Зокрема, загальний обсяг навчального часу за навчальним планом складає 56 кредитів ЄКТС (1680 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 798 годин (47,5 %), а обсяг самостійної роботи – 882 години (52,5 %), що повною мірою відповідає нормі (від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу аспіранта). Аудиторне навчання здобувачів відбувається протягом перших двох років навчання в аспірантурі.
Аудиторне тижневе навантаження є оптимальним, що дозволяє виділити час для самостійної роботи та проведення наукових досліджень за напрямом дисертаційної роботи (включаючи написання щорічних звітів, публікації наукових статей, участь у конференціях згідно індивідуального плану).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не проводиться, проте можливість такої форми навчання передбачена затвердженим «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-dualnu-formu-osvity.pdf).

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://dnsgb.com.ua/graduate_doctoral.html

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання за освітньо-науковою програмою враховують її специфіку. Метою ОНП є забезпечення освітньо-наукової підготовки дослідників зі спеціальності 032 Історія та археологія, що передбачає успішну реалізацію наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів. Успіх цього процесу передбачає наявність у здобувачів сформованої системи теоретичних знань та практично зорієнтованих вмінь і навичок у галузі 03 Гуманітарні науки. Отже, враховуючи цілі ОНП, вступ до аспірантури здійснюється на основі освітнього ступеня магістра (ОКР спеціаліста) за результатами вступних випробувань. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яку зазначено в дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії може бути призначено додаткові вступні випробування у формі співбесіди за спеціалізацією.
Вступні випробування складаються зі вступного іспиту зі спеціальності, вступного іспиту з іноземної мови та презентації дослідницької пропозиції. Програма вступного випробування зі спеціальності формується з урахуванням компетентностей магістра спеціальності 032 Історія та археологія. Програми вступних іспитів та дослідницької пропозиції викладено на сайті ННСГБ НААН у розділі «Аспірантура та докторантура» (http://dnsgb.com.ua/graduate_doctoral.html).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у тому числі в межах академічної мобільності, регулюється згідно статті 46 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, а також «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf). Відповідне Положення оприлюднене на сайті ННСГБ НААН, що забезпечує його доступність для здобувачів вищої освіти.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Прикладів практичного застосування вказаних правил за відповідною ОНП не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього

процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про порядок визнання в ННСГБ НААН результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-otrymanykh-u-neformalniy-osviti.pdf). Відповідне Положення оприлюднене на сайті ННСГБ НААН, що забезпечує його доступність для здобувачів вищої освіти.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів практичного застосування вказаних правил за відповідною ОНП не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Відповідно до «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» та «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» існують як очна, так і заочна форми навчання. В основі ОНП «Історія науки і техніки» лежить проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних і професійних компетентностей; використовується навчання через дослідницьку практику та самонавчання. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність.
Для досягнення поставлених в ОНП програмних результатів навчання застосовується компетентнісний підхід на основі традиційних та інноваційних прийомів і методів навчання, що залежать від специфіки дисципліни, особистих підходів НПП, прив'язки дисципліни до практичної сфери тощо. Відповідність обраних форм і методів навчання та викладання програмним результатам навчання у контексті кожного окремого освітнього компоненту відображена в робочих програмах навчально-методичних дисциплін, побудованих відповідно до «Положення про навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін у ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-navch-metod-zabezpech.pdf). Класичним підходом є проведення занять у формі лекцій, практичних та лабораторних занять, що відповідає «Положенню про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Забезпечення вимог студентоцентрованого навчання і викладання за ОНП, яке грунтується на принципах, викладених, зокрема, у розділі 5 «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-vnutrishnyu-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvity.pdf), передбачає надання аспірантам більших можливостей щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання, ураховує особливості пріоритетів осіб, які навчаються, ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується із тривалістю ОНП.
Основними принципами студентоцентрованого навчання в ННСГБ НААН є: взаємоповага у стосунках між здобувачами вищої освіти та НПП; урахування індивідуальних освітніх потреб здобувачів вищої освіти; реалізація гнучких навчальних траєкторій через організацію вивчення здобувачами дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і можливість трансферу кредитів; зворотній зв'язок щодо освітнього процесу (наявність процедур реагування на скарги здобувачів вищої освіти).
При проведенні занять викладачі оцінюють рівень розуміння викладеного матеріалу, а здобувачі вищої освіти, у свою чергу, мають можливість зворотного зв'язку з викладачем завдяки можливості задати питання, виокремити незрозумілий аспект.
До анкет, розроблених для опитування здобувачів вищої освіти, включено запитання про рівень задоволеності ними якістю викладання викладання дисциплін, що, в результаті, засвідчило факт задоволеності методами навчання і викладання за цією ОНП.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принципи академічної свободи враховано при розробленні «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf), що забезпечує науково-педагогічним працівникам вільне обрання форм і методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи. «Положення про забезпечення права здобувачів вищої освіти при ННСГБ НААН на вибір навчальних дисциплін» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-zdobuvachiv-vo.pdf) відповідає принципам академічної свободи і враховує інтереси здобувачів вищої освіти.
Методи навчання і викладання, що застосовуються на ОНП, базуються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і впровадження їхніх результатів. Відповідність методів навчання і викладання на ОНП принципам академічної свободи реалізується шляхом створення

сприятливої атмосфери під час навчальних занять: доповіді здобувачів вищої освіти з різних питань, дискутування через вільне висловлювання думок тощо. Академічна свобода аспірантів як дослідників забезпечується можливостями вибору наукового керівника з відповідними науковими інтересами, тематики дослідження; формування індивідуальної освітньої траєкторії; участі у наукових заходах тощо.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Здобувачам своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. На офіційному сайті ННСГБ НААН у публічному доступі знаходяться: усі положення, що регламентують освітній процес (вкладка «Нормативна база», http://dnsgb.com.ua/esp/normative-base.html); анотації обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, які містять детальний опис ОК, підходи до викладання та навчання, систему оцінювання, компетентності та програмні результати навчання, інформаційний обсяг ОК (вкладка «Освітні компоненти», http://dnsgb.com.ua/esp/educational-components.html).
Інформування здобувачів про організацію навчального процесу здійснюється через відділ аспірантури ННСГБ НААН, через який аспіранти отримують інформацію про розклад занять академічної групи, викладачів, можуть ознайомитися з навчально-методичним комплексом тієї чи іншої навчальної дисципліни тощо. Доступ аспірантів до інформаційних ресурсів є вільним і безоплатним. Крім цього, інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається викладачами на початку вивчення кожної освітньої компоненти, перед виконанням конкретних видів робіт, під час консультацій перед проведенням підсумкових форм контролю тощо.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Наукова складова є невід'ємною і обов'язковою частиною ОНП, яка передбачає виконання наукових досліджень під керівництвом наукового керівника (керівників), аналіз та систематизацію отриманих результатів, публікацію наукових статей, виступи на конференціях, написання, оформлення і публічний захист дисертаційної роботи. Це є складовою частиною навчання на ОНП та оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Планування наукових досліджень здобувачів відбувається у контексті наукових шкіл ННСГБ НААН, вони в обов'язковому порядку є частиною НДР тематичного плану наукової установи, а самі здобувачі є виконавцями науково-дослідних проєктів програм наукових досліджень Національної академії аграрних наук України.
Поєднання процесів навчання та наукових досліджень здобувачі реалізують також у форматі участі у міжнародних та всеукраїнських форумах, конференціях, семінарах, круглих столах, що мають відповідний або споріднений напрям з ОНП.
Поряд із цим, формування дослідницьких компетентностей здобувачів вищої освіти відбувається і при опануванні ними освітньої складової, зокрема, таких обов'язкових ОК як «Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інформаційні технології у науковій діяльності», «Інтелектуальна власність та авторське право», а також дослідницька практика.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітніх компонентів ОНП проходить оновлення (в разі необхідності) за рахунок результатів наукових досягнень і сучасних практик. Ініціаторами оновлення є науково-педагогічні працівники, які у робочому порядку погоджують свою ініціативу з гарантом ОНП.
Підставою для внесення змін/доповнень до змісту освітніх компонентів є весь комплекс факторів: тенденції розвитку галузі, результати наукової діяльності, нові знання, отримані через підвищення кваліфікації (стажування, курси, тренінги), ініціатива здобувачів, потенційних роботодавців чи інших стейкхолдерів.
Крім цього, НПП щорічно оновлюють навчально-методичні комплекси дисциплін за результатами фундаментальних та прикладних наукових досліджень, інноваційних розробок і проєктів, що виконуються за замовленням НААН. Робочі програми навчальних дисциплін розглядаються і схвалюються на засіданнях Вченої ради ННСГБ НААН і затверджуються директором ННСГБ НААН.
Сам навчальний план і зміст усіх ОК суттєво був переглянутий у 2020 р., було додано нові навчальні дисципліни, тематичне наповнення лекційного матеріалу інших ОК було оновлено згідно сучасних тенденцій розвитку галузі та науки.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

У ННСГБ НААН право на академічну мобільність реалізується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf).
Учені ННСГБ НААН – члени міжнародних організацій European Society for the History of Science, Світової асоціації учених і дослідників «Athens Institute for Education and Research» та ін.;
міжнародне стажування НПП (Коваленко Н.П. – стажування на тему «Сучасний процес реформування освіти в галузі суспільних наук в Україні та в країнах ЄС» (м. Стальова Воля, Польща, 19–30 листопада 2018 р.);
Корзун О.В. – стажування у Німеччині (Берлін, Хайдельберг, Мюнхен), The German-Ukrainian Historical Commission (17.06-17.07.2019) на тему «Поглиблене вивчення стану сільськогосподарської дослідної справи в УРСР в період Великої вітчизняної війни»; Демуз І. О. – стажування в Університеті національного та світового господарства (м.

Софія, Болгарія) (тема «Менеджмент у сфері документаційно-інформаційної діяльності: європейський досвід», 5.03-5.04.2019 р.);
участь у наукових заходах за кордоном (Демуз І. О. виступала з доповіддю «Корпоративная культура: современная философия эфективного управления» на міжнародній науковій конференції «Современные тенденции развития экономики и экономической науки» в Інституті економіки Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (Грузія, 6-8 липня 2018 р.);
участь у міжнародних проєктах (ННСГБ НААН отримала Грант Міжнародного Фонду «Монсанто» США).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf), «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-vnutrishnyu-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvity.pdf) і включає поточний, підсумковий (семестровий) контроль та атестацію аспірантів. Обов'язковим заходом є річне звітування здобувачів про виконання індивідуальних планів.
Робочі програми навчальних дисциплін розробляються викладачами й містять критерії оцінювання знань здобувачів. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є стандартизованими.
Періодичність і строки проведення контрольних заходів у межах ОК визначаються навчальним планом. Запитання до іспитів/заліків уміщено в робочих програмах навчальних дисциплін, з якими викладач знайомить здобувачів під час навчального процесу. Іспити/заліки складаються в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюють за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС, національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами. Із максимально можливих 100 балів 50 балів відводиться на практичний модуль, 20 балів – модуль самостійної роботи, 30 балів – теоретичний модуль (форма контролю – іспит/залік). Їх вносять в екзаменаційну відомість, індивідуальний план. З усіх освітніх компонентів передбачено самоконтроль здобувачів вищої освіти.
Форми контролю, які застосовуються на цій ОНП, дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, котрі тісно корелюються з результатами навчання. Вибір форм контрольних заходів відбувається на етапі підготовки навчального плану: освітні компоненти, результати яких мають більш практичне спрямування, завершуються заліком, натомість освітні компоненти переважно теоретичного чи теоретико-практичного наповнення – складанням іспиту. Іспити передбачено з таких ОК як «Філософія науки» та «Іноземна (англійська) мова», з усіх інших – заліки.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль за рівнем і якістю знань аспірантів є невід'ємною складовою навчального процесу. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується шляхом: відображення відповідної інформації в робочих програмах навчальних дисциплін; консультуванням завідувачем аспірантури та викладачами щодо проведення контрольних заходів та роз'ясненням щодо критеріїв оцінювання.
Прозорість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів забезпечується через систему нарахування балів у робочих програмах навчальних дисциплін, з якими здобувачі можуть ознайомитися, у тому числі і через сайт установи (http://dnsgb.com.ua/esp/educational-components.html

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти є у відкритому доступі на сайті ННСГБ НААН: у навчальному плані та ОНП (http://dnsgb.com.ua/esp/esp-history-of-science-and-technology.html), а також в анотаціях до ОК (http://dnsgb.com.ua/esp/educational-components.html).
Крім цього, на перших заняттях за кожною з навчальних дисциплін викладачі інформують здобувачів про форми проведення поточного та семестрового контролю, критерії оцінювання, а також доводять до відома здобувачів програмні вимоги з тієї чи іншої ОК.
Додатково про форми контролю та їх періодичність відображено у графіку освітнього процесу та розкладі занять.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт відсутній. Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється після завершення навчання на підставі оцінки рівня їх компетентностей, передбачених відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій, ОНП і навчальним планом.
Атестацію випускників ОНП «Історія науки і техніки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія передбачено проводити у формі захисту дисертаційної роботи на публічному

засіданні разової спеціалізованої вченої ради.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН» (розділи 4-5) (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf), «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН» (розділ 6) (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-vnutrishnyu-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvity.pdf). Зазначені документи знаходяться у відкритому доступі на сайті ННСГБ НААН.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів ОНП забезпечує система оцінювання здобувачів вищої освіти, що прописана в «Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН».
Об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів, єдиними правилами перездачі контрольних заходів або оскарження їхніх результатів.
Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів цієї ОНП, а також конфлікту інтересів в ННСГБ НААН не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів унормовано «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН», зокрема, підрозділами 5.8, 5.9:
Здобувачам вищої освіти, які не склали екзамен/залік або одержали під час сесії незадовільну екзаменаційну/залікову оцінку, дозволено повторне складання екзамену або заліку з метою ліквідації академічної заборгованості до початку наступної сесії. Повторне складання екзамену/заліку проводять згідно з графіком, у визначений час, згідно розкладу перескладання. Повторне складання екзамену/заліку є остаточним і приймається комісією, створеною за наказом директора Бібліотеки.
Здобувач вищої освіти, який не з'явився на екзамен/залік без поважних причин чи був усунений від іспиту, вважається таким, що використав першу спробу атестації з певної дисципліни. За наявності поважних причин, що документально підтверджено, окремим здобувачам може встановлюватись індивідуальний графік складання ліквідації академічної заборгованості тривалістю не більше місяця з початку наступного семестру.
Приклади застосування відповідних правил на цій ОНП відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів унормовано «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН», зокрема, підрозділом 5.7:
Якщо здобувач не згоден з оцінкою за складання екзамену/заліку і має місце конфліктна ситуація, він звертається в день оголошення оцінки із мотивованою заявою до директора Бібліотеки. Наказом директора створюється тимчасова комісія для повторного приймання екзамену/заліку, до якої входять заступник директора з наукової роботи та науково-педагогічні працівники відділу, відповідального за навчальну дисципліну. Оцінка тимчасової комісії є остаточною.
Приклади застосування відповідних правил на цій ОНП відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

У ННСГБ НААН розроблена нормативна база щодо політики, стандартів і процедур забезпечення академічної доброчесності, якої послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОНП.
Імплементація цієї політики впроваджується у внутрішню культуру якості ННСГБ НААН через: 1) популяризацію; 2) розробку чітких критеріїв дотримання академічної доброчесності; 3) встановлення відповідальності щодо осіб, які не дотримуються академічної доброчесності; 4) отримання зворотного зв'язку.
У відповідних документах закріплено моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, а також інших осіб, які навчаються чи працюють в ННСГБ НААН:
«Кодекс академічної доброчесності в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf);
«Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zapobihannya-ta-vyyavlennya-akademichnoho-plahiatu.pdf).
Впровадження принципів академічної доброчесності в ННСГБ НААН – це найважливіший аспект підняття якості

вищої освіти та репутації самої наукової установи, підвищення її рейтингу, визнання на європейському та світовому рівнях, підвищення конкурентоспроможності випускників цієї ОНП.
На сайті установи в розділі «Академічна доброчесність» (http://dnsgb.com.ua/esp/academic-integrity.html) розміщена інформація щодо політики реалізації принципів академічної доброчесності в ННСГБ НААН.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Для забезпечення проведення процедури перевірки наукових і навчально-методичних робіт на унікальність та відсутність академічного плагіату, а також для попередження порушень принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками ННСГБ НААН використовує антиплагіатну систему Unicheck (на основі підписаного договору).
Порядок перевірки академічних текстів на плагіат регулюється і здійснюється відповідно до «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zapobihannya-ta-vyyavlennya-akademichnoho-plahiatu.pdf).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

З метою запобігання академічної недоброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf) діє система популяризаційних та профілактичних заходів, складовими якої є:
- інформування здобувачів та НПП через систему заходів з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності (у тому числі і при вивченні окремих ОК, зокрема «Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інтелектуальна власність та авторське право») про необхідність дотримання Кодексу академічної доброчесності;
- підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та співробітниками ННСГБ НААН (форма знаходиться у додатку до «Кодексу академічної доброчесності в ННСГБ НААН»);
- створення та розповсюдження рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела;
- оприлюднення відповідних документів та матеріалів на сайті установи (http://dnsgb.com.ua/esp/academic-integrity.html);
- формування умов для розвитку взаємної довіри та партнерства між всіма членами академічної спільноти ННСГБ НААН тощо.
Кожен учасник освітнього процесу в ННСГБ НААН несе персональну відповідальність за дотримання правил академічної доброчесності. Питання про дотримання принципів академічної доброчесності розглядаються на засіданнях Вченої ради установи, засіданнях Ради молодих вчених ННСГБ НААН.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У ННСГБ НААН створено колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів у середовищі здобувачів вищої освіти та співробітників ННСГБ НААН – Комісію з питань етики та академічної доброчесності, яка у своїй роботі керується «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-komisiyu-z-pytan-etyky-ta-akadem-dobroch.pdf).
Серед здобувачів вищої освіти відповідної ОНП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Наукові та науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітній процес на ОНП – це висококваліфіковані фахівці, що мають відповідну освіту, науковий ступінь доктора чи кандидата наук, є кваліфікованими дослідниками відповідно до змісту ОНП. НПП, які забезпечують освітній процес на цій ОНП, відповідають кадровим вимогам чинних Ліцензійних умов та вільно володіють державною мовою; обов'язки щодо реалізації ними освітньої складової підготовки фахівців прописані у їхніх посадових інструкціях. Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.
Конкурсний добір осіб на вакантні посади наукових (науково-педагогічних) працівників у ННСГБ НААН ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», наказі Міністерства науки і освіти України від 05.10.2015 року № 1005 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» та Статуті ННСГБ НААН.
Після конкурсного добору з НПП підписується трудовий договір (контракт).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Зважаючи на дослідницький блок, який є одним із основних складових ОНП, механізм залучення роботодавців до організації/реалізації освітнього процесу відбувається у форматі «навчання через дослідження». Одним із прикладів залучення роботодавців є їхня участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, які проводяться на базі ННСГБ НААН (серед останніх конференцій 2020 р. http://dnsgb.com.ua/files/konf-XV-2020_1.pdf); роботодавці здійснюють рецензування ОНП. Представники роботодавців також є членами спеціалізованої вченої ради Д 26.373.01 ННСГБ НААН із захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальності 07.00.07. Члени спецради надають аспірантам консультації щодо міжгалузевих аспектів реалізації дисертаційного дослідження та ін. (за запитом), здійснюють експертизу дисертацій, виступають у якості офіційних опонентів тощо.
У межах цих заходів потенційні роботодавці – професіонали-практики, науковці з інших установ та ЗВО обмінюються інформацією, виступають з доповідями, а НПП та здобувачі вищої освіти є активними учасниками цих заходів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ННСГБ НААН має певний досвід залучення зовнішніх фахівців до проведення аудиторних занять. Зокрема, на виконання освітньо-наукової програми (згідно договору про співпрацю між установами) відповідно навантаженню за 2019 навчальний рік викладачі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди»: кандидат філологічних наук, доцент О. Б. Скляренко та кандидат філософських наук, доцент Л. М. Харченко читали лекції і проводили семінари та іспити з англійської мови та філософії на безоплатній основі. Залучення професіоналів-практиків та експертів аграрної галузі до проведення аудиторних занять з дисциплін навчального плану ОНП має ряд організаційних труднощів через неготовність таких спеціалістів займатись викладацькою діяльністю та рівнем оплати праці НПП.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ННСГБ НААН підтримує і всіляко стимулює професійний розвиток співробітників установи (зокрема, НПП) через різні формати співпраці з іншими установами/організаціями в умовах дистанційного режиму – індивідуальне проходження курсів підвищення кваліфікації та системи вебінарів.
Співробітники ННСГБ НААН, які беруть участь у реалізації освітньої складової за ОНП, долучаються до значної кількості заходів, у результаті яких підвищують власний інтелектуальний і фаховий рівень (приклади за 2020-2021 рр.): І. О. Демуз, А. С. Ситнікова, С. Д. Коваленко, Л. М. Татарчук (серія вебінарів протягом жовтня 2020 – березня 2021 рр., проведених компанією Clarivate Analytics); І. О. Демуз, Н. П. Коваленко, С. Д. Коваленко, С. В. Бородін, О. В. Капралюк (онлайн-семінар з підвищення кваліфікації «Документно-інформаційні ресурси для продукування наукового знання», 11 січня 2021 р.); Л. М. Татарчук (онлайн-захід «Вимоги до належної наукової роботи. Останні тенденції та вимоги до аграрних досліджень в Україні», 16 вересня 2020 р.); С. В. Бородін (захід «IP Workshop: Інтелектуальна власність & Креативні індустрії» в iHUB, 11 лютого 2020 р.); І. О. Демуз (серія онлайн-семінарів з підвищення кваліфікації, організованих при ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», лютий-березень 2021 р.); І. О. Демуз (підвищення кваліфікації за темою «Професійне зростання через самоосвіту» в обсязі 15 годин (0,5 кред. ЄКТС) (в межах конференції «Формування компетентностей педагога та технологій навчання»), 13-14 березня 2021 р.) тощо.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Відповідно до чинного законодавства України, Статуту ННСГБ НААН та Колективного договору: визначено порядок, встановлено розміри доплат, надбавок, премій, матеріальної допомоги, заохочення та нагородження співробітників ННСГБ НААН.
Напр.: к.і.н., ст.наук.співроб. Т. Р. Грищенко – лауреат премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок (2014 р.); отримала Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України у номінації «За творчі досягнення» (2015 р.); стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих вчених (2016–2017); у 2017 р. у конкурсі НААН «За кращу наукову доповідь молодого вченого» з фундаментальних та прикладних досліджень» зайняла 3 місце; к.і.н., Вчений секретар ННСГБ НААН Т. М. Підгайна – у 2016 р. нагороджена дипломом ІІІ ступеня на конкурсі премій Президії НААН «За кращу наукову доповідь молодого вченого НААН з фундаментальних та прикладних досліджень»; у 2018 р. здобула Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за наукову роботу «Українська виробнича кооперація в контексті діяльності К. І. Осьмака у першій половині 20-х рр. ХХ ст.»; у 2020 р. отримала стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених; у 2020 р. д.і.н. І. О. Демуз висунута для участі в конкурсі на здобуття іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ННСГБ НААН володіє належними матеріальними та інформаційними ресурсами для забезпечення повноцінного бібліотечно-інформаційного супроводу розвитку АПВ України. Документно-інформаційний потенціал бібліотеки представлений понад мільйонним фондом на 32 мовах 59 країн світу. Найбільшу цінність представляє «Фонд видань, випущених у XIX столітті з сільськогосподарської тематики ДНСГБ УААН» (10302 прим.), який згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 1038-р «Про віднесення наукових об'єктів до таких, що становлять національне надбання» включено до Державного реєстру наукових об'єктів (свідоцтво Міністерства освіти і науки України від 18 вересня 2009 р. № 117).
Окрім бібліотечного фонду ННСГБ НААН має колекцію періодичних видань; медіатеку; електронну бібліотеку; академічний репозитарій наукових праць; довідково-пошукові системи; Інтернет-ресурси, лабораторію оцифрування тощо.
У бібліотеці створена дієва інноваційна інфраструктура сервісного обслуговування користувачів з використанням повного спектру інформаційно-бібліотечних ресурсів і послуг. Доступ до них забезпечується як з локальної мережі бібліотеки, так і з інтернет-сайту: http://dnsgb.com.ua
Сформовано парк технічних засобів бібліотеки, який нині нараховує 52 одиниці персональних комп'ютерів, сканерів – 8 од., принтерів – 15 од.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

ННСГБ НААН забезпечує вільний і безоплатний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або науково-дослідної діяльності в межах ОНП. Зокрема, співробітників забезпечено персональними комп'ютерами з безкоштовним і вільним доступом до швидкісного Інтернету (100 Мб/с), співробітників і здобувачів вищої освіти забезпечено доступом до наукометричних баз даних SCOPUS http://www.scopus.com, Web of Science Core Collection http://wokinfo.com, Google Scholar (Гугл Академія) http://scholar.google.com.ua, міжнародного видавництва «Springer Nature» Scimago Journal & Country Rank (SJR) http://www.scimagojr.com, «Українiка наукова» http://nbuv.gov.ua/node/512, Index Copernicus (IC) http://www.indexcopernicus.com, RePEc (Research Papers in Economics) http://repec.org. Здобувачі вищої освіти (за потреби) забезпечуються гуртожитком (готель-гуртожиток аспірантів НААН).
Освітнє середовище в ННСГБ НААН дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти завдяки збалансованості матеріальних умов і сприйняття здобувачів як рівноправних партнерів.
Запитання щодо рівня задоволеності освітнім середовищем включені до анкет здобувачів вищої освіти.
Відбуваються зустрічі аспірантів з гарантом програми та завідувачем аспірантури задля виявлення їхніх потреб та інтересів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Відповідно до Колективного договору, особи, які працюють/навчаються в ННСГБ НААН, мають право на безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту, та вільний доступ до інфраструктури відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Санітарно-технічний стан приміщень ННСГБ НААН відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. В них забезпечується необхідний температурний, санітарний та протипожежний режими, відповідні санітарно-гігієнічні умови. Щорічно надається інформація про відповідність вимогам правил пожежної безпеки та про відповідність нормам з охорони праці ННСГБ НААН; НПП та здобувачі вищої освіти проходять інструктажі з техніки безпеки на робочому місці.
Установа розміщується в лабораторному корпусі Інституту аграрної економіки НААН за адресою м. Київ, вул. Героїв оборони, 10, 03127.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

ННСГБ НААН забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються на відповідній ОНП.
Освітня та організаційна підтримка: створено достатнє матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення; широко впроваджуються різноманітні форми та методи проведення навчальних занять. Здобувачі вищої освіти мають можливість реалізувати право на участь у програмах академічної мобільності, здійснювати навчання за індивідуальною освітньою траєкторією. Забезпечується і зворотній зв'язок між учасниками освітнього процесу (моніторинг якості освіти, зустрічі з адміністрацією, опитування здобувачів).
Інформаційна підтримка реалізована через різні види комунікаційних каналів: особисте спілкування з завідувачем аспірантури, науковими керівниками, гарантом ОНП, через офіційні веб-ресурси Бібліотеки, сторінку ННСГБ НААН та Ради молодих вчених ННСГБ НААН у соціальних мережах. На всіх рівнях відображено інформацію щодо наукової, освітньої, виховної, організаційної роботи, а також заходів, що проводяться в науковій установі, мережі НАН, НААН, оголошені конкурси на здобуття грантів, стипендій, премій, стажування тощо.
Соціальна підтримка. Крім державної стипендії здобувачам денної форми навчання, яка виплачується згідно Постанови Президії НААН (щороку з НААН підписується Державний контракт на підготовку кадрів вищої кваліфікації), у ННСГБ НААН діють: зарахування у штат Бібліотеки за сумісництвом відповідно до норм трудового права, залучення здобувачів до грантів та нарахування премій за результатами цієї роботи; забезпечення

гуртожитком (готель-гуртожиток аспірантів НААН), щорічні канікули відповідно до поданої заяви терміном до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання. Крім цього, здобувачі вищої освіти щорічно беруть участь у конкурсах на здобуття премій і стипендій для молодих вчених Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, президії НААН «За кращу наукову доповідь молодого вченого».
Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти такою підтримкою відповідно до результатів опитувань є достатнім. Скарг та нарікань від здобувачів щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної і соціальної підтримки не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

На даній ОНП не навчаються особи з особливими освітніми потребами, проте установа забезпечена пандусом для доступу осіб з інвалідністю до приміщення Бібліотеки.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У ННСГБ НААН наявні чіткі та зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП.
Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ННСГБ НААН визначено в «Положенні про процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-konfliktni-sytuatsii.pdf) – створено Комісію з врегулювання конфліктних ситуацій.
Відносини, пов'язані з корупційними ризиками, врегульовані «Антикорупційною програмою ННСГБ НААН на 2020-2025 рр.» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/antykoruptsiyna-prohrama.pdf) – створено Комісію з оцінки корупційних ризиків.
Дія зазначених положення і програми поширюється на всіх співробітників установи та здобувачів вищої освіти.
За період провадження освітньої діяльності за ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, не було виявлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми «Історія науки й техніки» в ННСГБ НААН регулюється «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітньо-наукових програм та навчальних планів в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-rozroblennya-zatverdzhennya-monitorynh.pdf) та «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-vnutrishnyu-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvity.pdf), затверджені редакції яких доступні на офіційному сайті установи.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Чинники, що вплинули на перегляд і оновлення ОНП у 2020 р.: 1) аналіз актуальних запитів роботодавців відповідно до тенденцій розвитку галузі; 2) рівень професійної кваліфікації співробітників ННСГБ НААН; 3) рівень підготовки абітурієнтів, які обирають спеціальність 032 Історія та археологія. (див.: протокол № 1 засідання групи забезпечення). Чинна ОНП введена в дію з 1 вересня 2020 р. для нового набору аспірантів 2020 року вступу.
Гарантом ОНП і групою забезпечення спеціальності ініційовано наступний блок оновлення ОНП на 2021 р., який включатиме врахування пропозицій усіх категорій стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, аспірантського самоврядування, випускників програми, роботодавців). Для цього ініційовано комплексне опитування та анкетування як здобувачів вищої освіти (через розроблену анкету), так і зібрання пропозицій випускників та роботодавців через розроблену Google-форму. До складу робочої групи з перегляду й оновлення ОНП на 2021 р. введено аспірантів ННСГБ НААН Ольгу Осадчу (2017 року вступу) і Тараса Сафонюка (2020 року вступу) (див.: протокол № 3 засідання групи забезпечення). В січні-лютому 2021 р. проведено анкетування здобувачів вищої освіти, результати якого оформлені в Аналітичній довідці (http://dnsgb.com.ua/esp/questionnaire-results.html).
26 лютого 2021 р. проведено обговорення проєкту ОНП на 2021 р. з роботодавцями та групою забезпечення ОНП. 15 березня 2021 р. здійснено обговорення проєкту ОНП на 2021 р. з аспірантами та представниками Ради молодих вчених ННСГБ НААН. Результатом цих зустрічей став ряд рекомендацій щодо перегляду навчального плану на наступний рік та розширення спектру освітніх компонент (див.: протокол № 3 засідання групи забезпечення).
Планується також взяти до уваги рекомендації, які будуть висловлені експертами Національного агенства із

забезпечення якості вищої освіти по завершенню акредитаційної експертизи ОНП «Історія науки й техніки». Моніторинг, перегляд і обговорення цієї ОНП буде здійснюватися групою забезпечення задля максимального її оновлення та врахування позицій, інтересів та побажань усіх категорій стейкхолдерів включно до серпня 2021 р., коли Вчена рада ННСГБ НААН затвердить остаточний варіант ОНП перед початком нового набору здобувачів вищої освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОНП за допомогою анкетування. В січні-лютому 2021 р. проведено анкетування здобувачів вищої освіти, результати якого оформлені в Аналітичній довідці (http://dnsgb.com.ua/esp/questionnaire-results.html). Прийнято рішення про проведення в подальшому регулярного анкетування серед здобувачів вищої освіти, – два рази на рік, а також про перегляд і вдосконалення анкет, які максимально враховуватимуть усі сторони забезпечення якості освітнього процесу.
До складу робочої групи з перегляду й оновлення ОНП на 2021 р. введено аспірантів ННСГБ НААН Ольгу Осадчу (2017 року вступу) і Тараса Сафонюка (2020 року вступу) (див.: протокол № 3 засідання групи забезпечення).
15 березня 2021 р. проведено обговорення проєкту ОНП на 2021 р. з аспірантами та представники Ради молодих учених ННСГБ НААН. О. В. Осадчою і Т. Ю. Сафонюком запропоновано розширити навчальний план 2021 р. освітньою компонентою, пов'язаною з формуванням у здобувачів вищої освіти поглибленого розуміння принципів академічної доброчесності («Академічне письмо»).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Функції органу самоврядування в ННСГБ НААН виконує Рада молодих вчених ННСГБ НААН, до складу якої входить більшість аспірантів. Згідно нового Положення Ради, затвердженого 1.02.2021 р., та з ініціативи нової Голови Ради – проф. І. О. Демуз до завдань і повноважень Ради внесено «участь молодих вчених у якості стейкхолдерів у періодичному перегляді й оновленні освітньо-наукових програм, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти, аналіз пропозицій здобувачів щодо покращення якості освітнього процесу в ННСГБ НААН» та «участь у періодичному перегляді освітньо-наукових програм та в роботі щодо забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН», що, по суті, зробило аспірантів повноправними партнерами у процедурах забезпечення якості вищої освіти в ННСГБ НААН. Представники Ради молодих вчених ННСГБ НААН виступають з ініціативами щодо перегляду і вдосконалення ОНП, допомагають координувати роботу між аспірантами й адміністрацією установи, долучаються до розробки анкет для опитування аспірантів, мають право узагальнювати, аналізувати зауваження та пропозиції здобувачів вищої освіти щодо організації освітньо-наукового процесу, соціально-побутових питань та інших питань життєдіяльності наукової установи та звертатися до адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення, можуть виступати з ініціативами щодо вдосконалення освітнього процесу на засіданнях Вченої ради ННСГБ НААН.
Представники Ради молодих вчених ННСГБ НААН О. Осадча і Т. Сафонюк увійшли до складу робочої групи з перегляду й оновлення ОНП на 2021 р.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Пропозиції щодо освітньо-наукового процесу в ННСГБ НААН надходять через опитування роботодавців шляхом отримання відгуків про роботу випускників.
Так, чинна ОНП отримала позитивну оцінку з боку докторів історичних наук, професорів А. С. Литвинко, В. В. Куйбіди, В. М. Гамалії, рецензії яких оприлюднені на сайті ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/esp-project-and-public-discussion.html). Крім того, 26 лютого 2021 р. проведено обговорення проєкту ОНП на 2021 р. з роботодавцями, в результаті чого були висловлені конкретні пропозиції, зокрема, щодо необхідності посилення ОНП освітньою компонентою, яка формуватиме педагогічні компетентності здобувачів вищої освіти для можливості майбутнього працевлаштування випускників програми у ЗВО (див.: протокол № 3 засідання групи забезпечення).
У подальшому планується активізувати залучення роботодавців до процесів обговорення ОНП, розширити коло потенційних роботодавців, у тому числі за рахунок організації дослідницької практики здобувачів вищої освіти на базі установ-партнерів (особливе місце серед яких займає Президія і профільне відділення Національної академії аграрних наук України (д. с.-г. н., проф., академік НААН Гадзало Я.М., д.е.н., проф., акад. НААН Балян А.В.). Окрім того, наразі розглядається можливість створення дорадчого органу – Ради роботодавців в ННСГБ НААН.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Перші випускники ОНП, введеної в дію у 2016 р., з'явилися у жовтні 2020 р. Поряд із цим, в ННСГБ НААН існує усталена практика моніторингу кар'єри випускників аспірантури минулих років за спеціальністю 07.00.07 – історія науки й техніки, термінів захисту дисертаційних робіт і місця працевлаштування. Відповідну інформацію збирає завідувач аспірантури ННСГБ НААН. Підтримується постійна комунікація та співпраця з випускниками аспірантури та докторантури ННСГБ НААН, що дає підстави відслідковувати їхній кар'єрний шлях. Як показує практика, переважна більшість випускників працюють на науково-дослідних чи викладацьких посадах у системі НААН, НАН України, Кабінеті Міністрів України, Верховній Раді України, ряді провідних ЗВО. На сайті Бібліотеки створено розділ «Наші випускники» (http://dnsgb.com.ua/esp/our-graduates.html).
Завідувач аспірантури ННСГБ НААН має базу даних випускників установи.

Наразі вже розроблено механізм отримання систематичної та повнокомплектної інформації через систему опитування/анкетування випускників про здобуті в ході навчання програмні компетентності та якість і ефективність їхньої підготовки. В проєкті – ідея щодо створення Клубу випускників для налагодження систематичної комунікації та обміну досвідом, у тому числі з ННСГБ НААН.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення аудиту процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, проведеного на початку 2020 р., виявлено певну невідповідність за багатьма критеріями акредитаційного процесу, окрім реалізації наукової і, частково, освітньої складової. Протягом 2020 – початку 2021 рр. здійснено спроби максимально активізувати усі необхідні механізми та процедури забезпечення якості освітнього процесу: здійснено перегляд і оновлення навчального плану та освітньо-наукової програми підготовки фахівців; розроблено й затверджено більшість Положень та інших нормативних актів, що регламентують як освітній процес, так і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти; введено в дію механізми співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів; оновлено навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін; активовано процедури дотримання академічної доброчесності та вирішення конфліктних ситуацій в освітньому середовищі ННСГБ НААН; розроблено політику у сфері якості освіти (у тому числі, створено дієві органи із забезпечення якості освіти: Комісія з оцінки корупційних ризиків, Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, Комісія з питань етики та академічної доброчесності, а також призначено особу, відповідальну за внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти); здійснюється постійна та систематична імплементація цих принципів у культуру якості освіти в ННСГБ НААН тощо. Ці процеси тривають і наразі.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація є первинною, а ця освітня програма, є єдиною, яка впроваджена в ННСГБ НААН, – результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти наразі відсутні.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

ННСГБ НААН активно запроваджує культуру якості освіти в академічному середовищі через роз'яснювальну роботу та просвітницькі заходи.
Усі учасники академічної спільноти мають рівні можливості впливати на процедури внутрішнього забезпечення якості освіти шляхом прийняття участі в опитуваннях, надсилання власних пропозицій чи зауважень щодо ОНП через форму зворотного зв'язку (Google-форму), розміщену на сайті в розділі «Взаємодія зі стейкхолдерами» (http://dnsgb.com.ua/esp/interaction-with-stakeholders.html), або шляхом надсилання пропозицій, зауважень чи скарг щодо підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, формування освітнього середовища чи процесів забезпечення якості освіти через скриньку довіри, розміщену на сайті (http://dnsgb.com.ua/esp/trust-box.html).
Науково-педагогічні працівники залучені до процедур забезпечення якості освіти на кількох рівнях через: 1) обговорення змісту ОНП на засіданнях групи забезпечення, засіданнях рад відповідних відділів і Вченої ради ННСГБ НААН; 2) забезпечення викладання навчальних дисциплін на високому науково-теоретичному і методичному рівнях; 3) підвищення власного професійного рівня, педагогічної майстерності та/або наукової кваліфікації; 4) дотримання норм академічної доброчесності, педагогічної етики і моралі, навчання цьому здобувачів вищої освіти.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Функціональні обов'язки суб'єктів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти регламентовані «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-vnutrishnyu-systemu-zabezpechennya-yakosti-osvity.pdf), де чітко визначено обов'язки і права: 1) особи, відповідальної за забезпечення якості вищої освіти; 2) групи забезпечення спеціальності; 3) гаранта ОП; 4) науково-педагогічних працівників; 5) органів самоврядування; 6) здобувачів вищої освіти; а також 7) роботодавців.
Поряд із цим, активну участь у забезпеченні якості вищої освіти в ННСГБ НААН приймають директор, заступник директора з наукової роботи, вчений секретар, завідувач аспірантури, а також Вчена рада, повноваження яких регулюються Статутом Бібліотеки, Посадовою інструкцією заступника директора з наукової роботи, Посадовою інструкцією Вченого секретаря, Положенням про підготовку кадрів вищої кваліфікації у ННСГБ НААН та іншими внутрішніми нормативними документами.
Так, директор Бібліотеки відповідає за підготовку наукових кадрів через аспірантуру і докторантуру. Функції координації, безпосередньої організації навчального процесу та комунікації між учасниками освітньо-наукового процесу покладено на завідувача аспірантури та докторантури ННСГБ НААН. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітньо-науковим процесом, публічність інформації про ОНП забезпечує відділ впровадження наукових розробок та технічного забезпечення бібліотечних процесів ННСГБ НААН.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

У ННСГБ НААН прозорість та доступність, обізнаність з правилами учасників освітнього процесу забезпечується розміщенням документів на офіційному сайті ННСГБ НААН (вкладка «Нормативна база»):
Статут Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/statut.pdf);
Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-pidhotovku-doktora-filosofii.pdf);
Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu.pdf);
Положення про забезпечення права здобувачів вищої освіти при ННСГБ НААН на вибір навчальних дисциплін (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-zdobuvachiv-vo.pdf);
Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf);
Положення про порядок визнання в ННСГБ НААН результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-otrymanykh-u-neformalniy-osviti.pdf);
Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-dualnu-formu-osvity.pdf) та інші документи.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проєкт ОНП на 2021 р. (http://dnsgb.com.ua/esp/esp-project-and-public-discussion.html)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

ОНП 2020 р. (http://dnsgb.com.ua/esp/esp-history-of-science-and-technology.html)

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької діяльності за спеціальністю 032 Історія та археологія, а саме за напрямом Історія науки і техніки. Основою є багатовекторний і комплексний підхід до формування циклів навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки, і циклу вибіркових дисциплін, що і забезпечує відповідність змісту ОНП інтересам здобувачів. Базові знання щодо рівнів, видів та форм наукового дослідження, організації підготовки дисертаційної роботи, інтелектуальної власності та авторських прав здобувачі отримують у межах ОК «Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інтелектуальна власність та авторське право». Професійні знання щодо методів обробки інформації здобувачі отримують під час вивчення ОК «Інформаційні технології у науковій діяльності». Розвитку системного наукового світогляду сприяє обов'язкова дисципліна «Філософія науки»; вивчення нормативної дисципліни «Іноземна (англійська) мова» створює повноцінні можливості кожному аспіранту презентувати власний доробок по темі дослідження міжнародному науковому співтовариству. Цикл дисциплін професійної підготовки формує глибокі знання зі спеціальності за напрямом історія науки і техніки. До того ж, вивчення низки дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти не лише поглиблює знання, сприяє розвитку наукового світогляду, а й фокусує аспірантів на успішну реалізацію власних дисертаційних досліджень.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП містить ряд освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення заявлених цілей і програмних результатів, що передбачає повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності з відповідної спеціальності через набуття ними ключових дослідницьких компетентностей. Зокрема, за рахунок вивчення дисципліни «Організація та методика науково-дослідної роботи» забезпечується набуття таких універсальних вмінь і навичок дослідника, як: володіння сучасними методами, концепціями і теоретичними підходами у здійсненні дослідницьких проєктів; вміння застосовувати знання сутності, принципів, методів, особливостей наукового пізнання у дослідницькій діяльності. Здатність до системного наукового світогляду, формування загального культурного кругозору, а також професійної етики та принципів дотримання академічної культури досягається завдяки вивченню ОК «Філософія науки», «Інтелектуальна власність та авторське право».
Обов'язкове проходження аспірантами дослідницької практики (обсягом 3 кредити) також сприяє формуванню

фахових компетентностей дослідника, активній підготовці до дослідницької діяльності за спеціальністю. Окрім того, здобувачі, відповідно до своїх наукових інтересів, додатково обирають ОК на 16 кредитів, які готують до дослідницької діяльності за темою дисертації.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Ця ОНП спрямована, в першу чергу, на підготовку дослідника в галузі гуманітарних наук, зокрема, з напрямку Історія науки і техніки, про що відзначено у меті, орієнтації та фокусі ОНП. Поряд із цим сьогоднішні реалії засвідчують факти працевлаштування випускників аспірантури на педагогічних посадах у закладах освіти. Отож, ОНП побудована таким чином, що протягом перших трьох семестрів аспіранти вивчають нормативні дисципліни загальної і професійної підготовки. З допомогою дисциплін «Іноземна (англійська) мова», «Організація та методика науково-дослідної роботи» і «Філософія науки» та ін. забезпечується повноцінна підготовка здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності. Набуті ними знання і навички, у тому числі після вивчення освітніх компонентів циклу професійної підготовки, можуть закріплюватися під час дослідницької практики (3 кредити) на другому курсі у третьому семестрі. Зокрема, згідно Програми дослідницької практики, аспіранти отримують відповідні педагогічні навички після закріплення за своїм науковим керівником, який проводить лекційні та семінарські заняття, або за іншим науково-педагогічним працівником даного відділу/сектору ННСГБ НААН. Таким чином, здобувачі вищої освіти мають можливість засвоїти засади організації навчального процесу, набути необхідні професійні компетентності, зокрема з організації та проведення навчальних занять, структурування та перетворення наукових знань у навчальний матеріал; відбору навчального матеріалу, систематизації навчальних завдань тощо.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Тематику досліджень аспірантів визначають, виходячи з пріоритетності завдань програми наукових досліджень ННСГБ НААН. Майбутній науковий керівник (керівники) здобувачів здійснюють керівництво з урахуванням дослідницької пропозиції, підготовленої вступником до аспірантури, в якій він обґрунтовує тематику майбутнього дослідження, його актуальність та можливі шляхи розв'язання поставлених задач. Оцінювання дослідницької пропозиції відбувається на вступному іспиті зі спеціальності як його складова. Такий підхід дає можливість передбачити дотичність напрямів досліджень здобувачів і наукових керівників. Крім того, про напрями досліджень потенційного наукового керівника можна дізнатися у його е-портфоліо, з інформації на сайті ННСГБ НААН, переглянувши публікації у відкритому доступі в мережі Інтернет тощо.
Наукові керівники аспірантів ННСГБ НААН є активними дослідниками, які мають публікації, дотичні до напряму (тематики) дослідження їх здобувачів (див. таблицю відповідності).
Співробітники ННСГБ НААН багато років спеціалізуються на дослідженні історії науки й техніки, у тому числі сільськогосподарської дослідної справи, аграрної науки, історичної біографістики вчених-аграріїв, що сформувало відповідне освітньо-дослідницьке середовище в межах установи з фахівців історії сільськогосподарської та природничої науки.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Організаційно такі можливості забезпечуються через створення належної атмосфери, співпрацю, зустрічі з провідними науковцями на захистах дисертаційних досліджень, участь у роботі майстер-класів, наукових заходів тощо. Напр., 18.05.2017 р. за активної участі представників ДП «Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатент)», Департаменту інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, фахівців з питань інтелектуальної власності відділення наукового забезпечення інноваційного розвитку НААН проведено майстер-клас «Практичні аспекти захисту об'єктів права інтелектуальної власності, особливість створення та захисту ліцензійних договорів» (запрошені були й аспіранти). ННСГБ НААН щороку проводить Всеукраїнську наукову конференцію молодих учених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні» (цьогоріч – уже шістнадцята поспіль), до якої активно долучаються аспіранти.
Крім того, практикується систематичне обговорення й апробація проміжних результатів, окремих частин і завершених дисертаційних досліджень на щорічних атестаціях здобувачів вищої освіти.
У ННСГБ НААН на безоплатній основі 4 рази на рік (з 2006 р.) видається електронне наукове фахове видання – міжвідомчий тематичний збірник «Історія науки і біографістика» (наразі видання включене до категорії «Б» фахових видань України), де результати своїх досліджень друкують як аспіранти, так і співробітники установи (http://inb.dnsgb.com.ua/).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

В ННСГБ НААН створено умови для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема через реалізацію права на академічну мобільність, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ННСГБ НААН (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist.pdf).
В цілому ННСГБ НААН забезпечує можливість для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти через виступи на конференціях, публікації, участь у міжнародних форумах, грантових заявках, безкоштовний і вільний доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science Core Collection

Аспіранти брали участь у закордонних і міжнародних наукових конференціях, що підтверджено відповідними публікаціями (напр., Осадча О.В. Харківський період наукової роботи видатного вченого аграрної науки О.М. Засухіна. Labyrinths of Reality: Collection of scientifical works / edited by M.A. Zhurba. Montreal: CMP «ASF», 2020. Issue 3 (8). P. 142–146).
Аспіранти мають можливість дізнаватися інформацію про отримання грантів, особливості написання заявок, закордонні видання, бази Scopus/WoS, міжнародні публікаційні стандарти через сторінку у Фейсбуці Ради молодих вчених ННСГБ НААН, а також у відділі аспірантури, від наукових керівників тощо.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

В ННСГБ НААН наявна усталена практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Згідно тематичного плану ННГСБ НААН науковці виконують 9 завдань другого рівня, які є складовими 1 галузевої програми наукових досліджень НААН. Виключно всі наукові керівники/консультанти аспірантів/докторантів є керівниками/виконавцями цих науково-дослідних проєктів.
Наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, мають велику кількість публікацій наукового, науково-методичного та навчального характеру, у тому числі публікації у закордонних виданнях, у фахових виданнях України категорії «А», у виданнях, індексованих у WoS і Scopus (акад. В. А. Вергунов, проф. І. С. Бородай, І. О. Демуз); були керівниками і виконавцями як вітчизняних, так і міжнародних грантових проєктів (проф. І. О. Демуз). Детальні е-портфоліо НПП (наукових керівників) розміщені на сайті ННСГБ НААН у закладці «Кадровий потенціал» (http://dnsgb.com.ua/esp/personnel-potential.html), а також представлені у характеристиках рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників за 2016 – 2021 роки (згідно п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в чинній редакції від 4.05.2020 р.).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Практика дотримання аспірантами академічної доброчесності унормована положеннями про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, про попередню експертизу дисертацій та утворення разових спеціалізованих вчених рад, порядок проходження процедури захисту та присудження ступеня доктора філософії. На здобувачів вищої освіти та їхніх наукових керівників поширюються принципи, закріплені в «Кодексі академічної доброчесності в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf) та «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/polozhennya-pro-zapobihannya-ta-vyyavlennya-akademichnoho-plahiatu.pdf).
В ННСГБ НААН практикується обов'язкове рецензування та перевірка на антиплагіат усіх завершених наукових робіт: дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора філософії та доктора наук (пункт 7 «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ННСГБ НААН»); рукописів монографій, підручників та навчальних посібників тощо, підготовлених у ННСГБ НААН (пункт 8 «Положення...»); рукописів, поданих до публікації у наукових виданнях та збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів ННСГБ НААН (пункт 9 «Положення...»).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Під час провадження освітньо-наукової діяльності в ННСГБ НААН не виявлено фактів порушень академічної доброчесності серед наукових і науково-педагогічних працівників і здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Розділом 3 «Кодексу академічної доброчесності в ННСГБ НААН» (http://dnsgb.com.ua/esp/files/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf) для науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти передбачено академічну та дисциплінарну відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності.
Поточний контроль за дотриманням науковими та науково-педагогічними працівниками принципів і правил академічної доброчесності виконують завідувачі відділів/секторів.
Усі наукові працівники, які приймаються на роботу, разом із заявою на працевлаштування заповняють Декларацію про дотримання академічної доброчесності співробітниками ННСГБ НААН.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильними сторонами ОНП є:
- унікальність ОНП та її фокусу, що полягає у підготовці фахівців у галузі гуманітарних наук, які будуть спеціалізуватися не лише у проблематиці історії науки й техніки загалом, а, передусім, історії сільськогосподарської та природничої науки;
- наявність висококваліфікованих наукових кадрів, наукових шкіл, багаторічний досвід підготовки аспірантів та докторантів за напрямом Історія науки і техніки;
- ОНП є доступною, зрозумілою, недискримінаційною для здобувачів вищої освіти, враховує принципи

студентоцентрованості та академічної свободи;
- потужна наукова складова у межах ОНП;
- потужні матеріально-технічні ресурси для проведення наукових досліджень – зокрема, унікальний бібліотечний фонд, адже ННСГБ НААН – провідна спеціальна бібліотека загальнодержавного значення; галузева бібліотека-депозитарій; науково-методичний центр для 218 бібліотек системи НААН і МОН України.
Слабкими сторонами ОНП є:
- низький рівень фінансування ОНП за кошти загального фонду державного бюджету, що не дає можливості повною мірою покращити матеріально-технічне забезпечення як установи загалом, так і освітнього процесу зокрема, а також матеріально стимулювати професійний розвиток наукових кадрів;
- неможливість повноцінного залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до провадження освітньої діяльності;
- недостатній обсяг (порівняно з іноземними програмами) такої складової, як soft skills;
- слабка реалізація програм міжнародної академічної мобільності як серед здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних працівників, відсутність значного міжнародного досвіду в частині стажування, координації та участі у міжнародних та грантових проєктах, відсутність практичного упровадження досягнень неформальної, інформальної, а також дуальної освіти;
- недостатня публікаційна активність аспірантів у виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus/WoS;
- в ОНП не враховано специфіку проведення освітнього процесу на підставі змішаного навчання в умовах пандемії Covid-19.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою розвитку ОНП «Історія науки і техніки» ННСГБ НААН упродовж найближчих трьох років планує реалізувати низку заходів за такими напрямами:
- продовження роботи з укладання двосторонніх угод ННСГБ НААН з іншими науковими установами і ЗВО регіону для можливого залучення представників зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців) до робочої групи з розробки та вдосконалення ОНП; організація проведення аудиторних практичних занять і гостьових лекцій зі здобувачами вищої освіти;
- подальший розвиток і удосконалення усіх складових внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти: від механізмів опитування різних категорій стейкхолдерів до відпрацювання чіткої процедури їхнього залучення до процесів моніторингу, перегляду та покращення ОНП;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників через навчання і стажування в закордонних освітньо-наукових центрах;
- розвиток академічної (фундаментальної) складової досліджень за ОНП як визначальної для одержання нових знань про закономірності розвитку історичних процесів, що впливають на розвиток суспільства;
- періодичний перегляд та моніторинг змісту ОНП, оновлення та корегування дисциплін з урахуванням сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів; створення можливостей для гнучких траєкторій навчання за ОНП;
- сприяння участі здобувачів вищої освіти та НПП у міжнародних програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах на грантовій основі;
- посилення публікаційної активності як здобувачів вищої освіти, так і НПП – оприлюднення наукових результатів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus/WoS, рецензованих матеріалах конференцій, монографіях у зарубіжних видавництвах тощо;
- покращення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу і наукових досліджень; закупівля високотехнологічного обладнання, співпраця з іншими науково-дослідними установами та закладами вищої освіти з метою створення спільних освітньо-наукових програм;
- посилення співпраці з закордонними освітніми установами, міжнародними інституціями, профільними міжнародними і вітчизняними громадськими об'єднаннями/фондами/організаціями з метою вивчення досвіду підготовки фахівців за аналогічними та суміжними напрямами.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Вергунов Віктор Анатолійович

Дата: 06.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	**Хеш файла**	
ОК 1 Філософія науки	навчальна дисципліна	*РП_Філософія_наук и.pdf*	KaNz9ZdeM3573ojQ imAF/d/MHeyuuP6p SCPwlgvBkF8=	*Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, завдання для самостійних робіт.*
ОК 2 Іноземна (англійська) мова	навчальна дисципліна	*РП__Іноземна_(ан гл.)_мова.pdf*	A6xcJjQO4DrkJ3yQ AnNlhVttZ/dLB+VN NcfyV1gRUQQ=	*Навчальними текстами і літературою для читання може слугувати оригінальна монографічна і періодична, а також художньо-публіцистична література. Рекомендується використовувати збірники оригінальних статей, підготовлених кафедрами іноземних мов. Рекомендована література іноземними мовами повинна бути не лише навчальним матеріалом, але й мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.*
ОК 3 Організація та методика науково-дослідної роботи	навчальна дисципліна	*РП_Організація_т а_методика_науко во-дослідної_роботи.p df*	Qs1m4J0oXwyfvF4Cr GSbJfFeSk4vQMhez OtokqODPvk=	*Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, завдання для самостійних робіт.*
ОК 4 Інформаційні технології у науковій діяльності	навчальна дисципліна	*РП_Інформац_тех нології_у_науков_д іяльності.pdf*	A7ZeeYE5mwkFGVD Q199TRV3wiZhUtdK Pz2BPMGbH230=	*Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, завдання для самостійних робіт.* *1.Наявність ПК, вихід в ІНТЕРНЕТ.* *2. Підбірка компакт-дисків з програмним забезпеченням.* *3. Навчальні програми.* *4. Періодичні та окремі спеціалізовані поліграфічні видання.*
ОК 5 Інтелектуальна власність та авторське право	навчальна дисципліна	*РП__Інтелектуал _на_власніст__та _авторс_ке_право. pdf*	h9bLyT5vaRvRjv6Fu NkKWsixe6pt7dw33 k9BXqoWPMY=	*Методичне забезпечення: конспекти лекцій, навчально-методичне забезпечення викладання дисципліни, завдання для самостійних, конкурсних робіт.*
ОК 7 Наука в історії суспільства	навчальна дисципліна	*РП_Наука_в_істо рії_суспіл_ства.pdf*	ZJqVWMvjMBtv/3m U+6fP8w6N3NhE67 RxrJmXrwG449Q=	*Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, завдання для самостійних робіт.*
ОК 9 Дослідницька практика	практика	*Програма_Дослідн ицька практика.pdf*	KMc21C6vVlg/QrJLB zE6Bntwomm44jm1F 9KX2h1GZfE=	*Методичне забезпечення: «Положення про проведення дослідницької практики аспірантів», «Програма дослідницької практики».*
ОК 6 Історія науки й техніки	навчальна дисципліна	*РП_Історія науки і техніки.pdf*	GroVqI1dqFy/7Zq8P 6N1bfjafV/I7KpMDw B+9xhOfuY=	*Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, завдання для самостійних робіт.*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності

для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
380996	Костєв Володимир Михайлович	старший науковий співробітник, Основне місце роботи	Інститут історії аграрної науки, освіти і техніки	Диплом кандидата наук МФС 004643, виданий 29.06.1973	56	ОК 1 Філософія науки	Закінчив фізико-технічний факультет Дніпропетровського державного університету за спеціальністю «системи автоматичного управління» (1964 р.). Захистив кандидатську дисертацію «Методологічний аналіз становлення квазікласичного підходу в фізиці (на матеріалах фізики високих енергій)» (1973). Працював у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка з 1972 по 2011 роки на кафедрі філософії та методології науки. За час роботи, як науковий керівник, підготував 10 кандидатів філософських наук; виконував обов'язки члена науково-методичної ради університету; голови науково-методичної комісії філософського факультету; заступник головного редактора наукового збірника «Філософські проблеми сучасного природознавства»; наукового керівника НДТ №97163 – «Соціокультурні та геополітичні орієнтації українського суспільства на перетині тисячоліть»; консультанта методологічного семінару в одному з відділень інституту кібернетики. У 1981–1983 рр. перебував у науковому відрядженні за кордоном (Республіка Куба). З 1988 р. співпрацює з НДІ системи УААН (ЦНСГБ, Інститут землеробства, Інститут агроекології).

							Нині – старший науковий співробітник сектору наукової бібліографії та біографістики Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН. В. М. Костєв опублікував більше 115 наукових праць, у тому числі 5 монографій, методичні рекомендації, серед них: Методологическая функция материалистической диалектики в современном естествознании. Киев. 1978. Проблемы методологии научного познания и социальной практики. Киев, 1980. Вопросы теории и практики проблемного преподавания общественных наук. Методологический анализ как онова выбора направлений исследований. Киев, 1985. Методи пізнання та опису інноваційної діяльності. Філософські проблеми гуманітарних наук. 2005. № 4-5. С. 64–67. Горизонти розуму. Збірник наукових праць. Київ, 2012. Поступь физики: от эйфории к прорыву. Киев, 2013. Праці з історії та методології аграрної науки – Прагматичні моделі землеустрою і цивілізаційні зрушення (з досвіду Японії). Наука та наукознавство. 2001. №2 (32). С.93 – 98. Культура землеробства як фактор цивіліогенезу. Київ, 2002. Цивилизационные параметры истории (эколого-правовой и духовный аспект): Часть 1.Предпосылки цивилизационного видения истории. Киев, 2013. Часть 2. Региональный характер Великих цивилизаций древнего мира. Киев, 2013. Часть 3. Суперцивилизация – ключ к пониманию смысла истории. Киев,

							2014. Часть 4. Ценности и приоритеты переходных цивилизаций. Киев, 2015.
380953	Аннєнкова Наталія Георгіївна	провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Інститут історії аграрної науки, освіти і техніки		32	ОК 6 Історія науки й техніки	У 1994 р. закінчила машинобудівний факультет Харківського політехнічного інституту за спеціальністю «Металоріжучі верстати та інструменти», отримавши кваліфікацію «інженер-механік». З 1994 по 1996 р. працювала інженером-конструктором у Спеціальному конструкторському бюро агрегатних верстатів. У 1996 – 2001 рр. працювала секретарем-друкаркою деканату «Автоматика та приладобудування» НТУ «ХПІ». З 2001 р. навчалася в аспірантурі НТУ «ХПІ» за спеціальністю 07.00.07 – історія науки і техніки. З 2004 р. по 2017 р. – асистент, старший викладач, доцент кафедри «Історія науки і техніки». З 2017 р. – докторант Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, а з 2019 р. – провідний науковий співробітник цієї установи. Коло наукових інтересів: загальні аспекти історії суспільного науково-технічного розвитку, соціально-економічні і науково-технологічні закономірності історичного розвитку промисловості України, теоретичне та прикладне наукознавство, вивчення досвіду застосування науково-інноваційних підходів в організації розвитку індустрії. Основні праці: Нарис історії приладобудування України: еволюція, сучасний стан (монографія) /Аннєнкова Н.Г., Александрова І. Є., Бєсов Л. М./ Харків: НТУ „ХПІ”, 2009. 212

							с. Верстатобудування Української СРР на етапі відтворення науково-технічного потенціалу машинобудівного комплексу республіки в 1920-х – 1930-х роках (монографія) – Вінниця: «Твори», 2020. – 470 с. Науково-технічний потенціал приладобудівної галузі України у 80-і роки XX століття. Харківського державного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Серія “Історія та географія”. – Харків: Майдан, 2004. – Вип. 16; Інновації у системі управління сферою виробництва засобів технічного забезпечення процесу інформатизації суспільства в Україні у 1980-і роки. Історія української науки на межі тисячоліть. – Київ, 2008. – Вип. 37. Участь науковців Харківського політехнічного інституту в управлінні науково-технічним розвитком електротехнічної та приладобудівної галузей у 1960-х – 1980-х роках. технічного університету „ХПІ”. Серія „Історія науки і техніки”. – Харків: НТУ „ХПІ”, 2008. – Вип. 8. Анненков И.А., Анненкова Н.Г. Методологический аспект оценки “параллелизма” и “дублирования” при изучении организации научно-исследовательской деятельности в СССР. Вестник молодых ученых Академии наук Республики Узбекистан. – Ташкент: „Фанлар академияси ЁОА тахририяти”. – 2012. – № 1/2 – С.54–57. Вплив митної політики Росії на розвиток виробництва верстатної продукції на українських землях імперії у другій половині XIX ст. Вісник НТУ «ХПІ». Серія : Історія науки і техніки. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2013. - № 68 – С. 8 – 16. Криза українського

							верстатобудування у 1918–1932 рр. Історія науки і техніки. – 2015 - № 7. – С.21-32. Аннєнкова Н. Г. Верстатобудування Української СРР у державній промисловій політиці першої половини 1920-х років: радянська історіографія та реальні події. Емінак. 2018. №4(24). С.170-176. Аннєнкова Н. Г. Визначення та класифікація етапів розвитку верстатобудівної промисловості Української СРР з кінця XIX ст. до 1940-х років. Історія науки і біографістика : електрон. наук. фахове вид. 2019. № 2. URL : http://inb.dnsgb.com.ua/2019-2/14.pdf. . Аннєнкова Н. Г. Практика застосування науково-технічних запозичень в українському верстатобудуванні у 1920-х роках. Вісник аграрної історії. 2019. Вип.27-28. С. 249-254. Аннєнкова Н. Г. Ґенеза натурного копіювання при освоєнні верстатобудівного виробництва на українських заводах з середини XIX ст. до 1930-х років. Гілея. Вип. 147 (№ 8). Ч. 1.: Історичні науки. С. 7–12.
361571	Ситнікова Анастасія Сергіївна	Старший науковий співробітник, Основне місце роботи	Відділ бібліотечно-інформаційних технологій та наукової обробки документів	Диплом кандидата наук ДК 028256, виданий 28.04.2015	12	ОК 2 Іноземна (англійська) мова	Закінчила Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, спеціальність «Мова та література» (англійська, німецька), кваліфікація викладач англійської мови; вчитель німецької мови та зарубіжної літератури, диплом спеціаліста КВ № 35234864 від 28.06.2008 р. Кандидат історичних наук, 07.00.07, диплом кандидата наук ДК № 028256 від 28.04.2015 р. тема «Науково-організаційна діяльність Сортівничо-насіннєвого управління Цукротресту в

							розвитку сільськогосподарської дослідної справи в УСРР (1920-ті роки XX століття)» за спеціальністю «Історія науки й техніки». Стаж науково-педагогічної роботи – 12 років. Основні наукові праці: 1. Метеорологічна секція Сільськогосподарського вченого комітету України: діяльність у 1919 році. Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали VII Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, 16 берез. 2012 р., м.Київ / НААН, ДНСГБ, ННЦ «Ін-т землеробства НААН», Панфильська дослідна станція; редкол; В. А. Вергунов та ін. – К., 2012. – Ч. 1. – С. 92–94. 2. Передумови створення селекційно-насіннєвого відділу Головцукру. Гуржіївські історичні читання. – 2013. – Вип. 6. – С. 128–131. 3. Організація сортовипробування у дослідних установах Цукротресту в УСРР в 20-х рр. XX ст. Історія науки і біографістика. – 2013. – Вип. 3. – Режим доступу : http://inb.dnsgb.com.ua/2013-3/index.html – Заголовок з екрана. 4. Науково-організаційніпідходи в системі захисту рослин у Сорто-насіннєвому управлінні Цукротресту. Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукраїнський нац. ун-т імені Володимира Даля. – Луганськ, 2013. – Вип. 38. – С. 231–241. 5. Сорто-насіннєвеуправлінняЦукростесту (1921–1927 рр.): організаційний аспект. Гілея : наук. вісн. Історичні науки. Філософські науки. Політичнінауки :зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2014. – Вип. 82 (№ 2). – С. 41–46. 6. Науково-дослідна діяльність Сорто-насіннєвого управління Цукротресту. Наук.

							зап.Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер. :історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 1, ч. 3. – С. 106–109. 7. Развитие селекции сельскохозяйственных культур в Сортоводно-семенном управлении Сахаротреста (1921–1927 гг.). Фундаментальные исследования. – 2014. – № 9 (ч. 1). – С. 124–127. 8. Сорто-насіннєве управління Цукротресту: забуті сторінки в історії розвитку галузевого дослідництва. Міжнародна науково-практична конференція «Селекція, генетика та насінництво сільськогосподарських культур», Полтава, 22–23 трав. 2013 р. / Міністерство аграрної політики та продовольстваУкраїни , Полтавська державна аграрна академія , НААН. – Полтава, 2013. – С. 122–124. 9. Наукова діяльність Б.І. Срезневського як головного метеоролога Сорто-насіннєвого управління Цукротресту. Вісімнадцята Всеукраїнська наукова конференція молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів, присвячена 150-річному ювілею В.І. Вернадського, Київ, 26 квіт. 2013 р. / НАН України, Центр дослідженьнауково-технічногопотенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва, Українське т-во істориків науки, Рада молодихучених при ДержінформнаукиУкраїни, М-во інфраструктуриУкраїни, Держ. економіко-технологічний ун-т транспорту, Центр досліджень з історії науки і технікиім. О.П. Бородіна. – К., 2013. – С. 300–304. 10. Сорто-насіннєве управління Цукротресту та Народний комісаріат землеробства: спільні проекти й узгодження діяльності. Історія

							освіти, науки і техніки в Україні : матеріали VIII Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, 21 трав. 2013 р. – К., 2013. – С. 123–125. 11. Сорто-насіннєве управління Цукротрестуу фондах Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України. Матеріали Міжнародного науково-практичного семінару, присвяченого 130-річчю виходу книги професора В.В. Докучаєва «Російський чорнозем», Київ, 10 груд. 2013 р. / НААН, ННСГБ ;редкол : В. А. Вергунов, С. А. Балюк, Х. М. Піпан [та ін.]. – К., 2013. – С. 284–286. 12. Роль Верхняцької селекційної станції у розвитку вітчизняної селекції. Історія освіти, науки і техніки в Україні : матеріали IX Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, 22 трав. 2014 р., м. Київ / НААН, ННСГБ, Полтавська держ. с.-г. досл. станція ім. М. І. Вавилова Ін-ту свинарства і агропромислового виробництва НААН, М-во аграр. політики та продовольства України, Укр. ін.-т експертизи сортів рослин ; редкол. : В. А. Вергунов, Х. М. Піпан, І. М. Савеленко [та ін.]. – К., 2014. – С. 147–149. 13. Формування та наукова діяльність Немерчанської, Уладівської, Іллінецької, Миронівської, селекційно-дослідних станцій (кінець XIX-20-ті рр.XX ст.) Історія науки і біографістика. – 2015. – Вип. 3. – Режим доступу : http://inb.dnsgb.com.ua/2015-3/index.html – Заголовок з екрана. 14. Започаткування та розвиток наукової діяльності селекційно-дослідних станцій Сортівничо-насіннєвого управління Цукротресту (кінець XIX-1920-ті роки). Історія науки і біографістика :

							електрон. наук. фахове вид. 2019. № 1. URL :http://inb.dnsgb.com.ua/2019-1/16.pdf 15. Можливості використання зарубіжних періодичних видань для науково-інформаційного забезпечення аграрної науки України. Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали X Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, присвяч. 150-річчю з часу засн. Полтавського т-ва сіл. госп-ва, 28 трав. 2015 р. м. Київ / Нац. акад. аграр. Наук України; Нац. наук. с.-г. б-ка НААН; Полтавська держ. аграр. акад. [та ін.]; редкол.: В. А. Вергунов, О. П. Анікіна, А. С. Білоцерківська [та ін.]. – Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2015.- С.334-336. 16. Кальніцька селекційна станція у розвитку вітчизняної аграрної науки та селекції. Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали X Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, присвяч. 150-річчю з часу засн. Полтавського т-ва сіл. госп-ва, 28 трав. 2015 р. м. Київ / Нац. акад. аграр. Наук України; Нац. наук. с.-г. б-ка НААН; Полтавська держ. аграр. акад. [та ін.]; редкол.: В. А. Вергунов, О. П. Анікіна, А. С. Білоцерківська [та ін.]. – Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2015р.- С.168-171.
380999	Бородін Сергій Васильович	завідувач відділу, Основне місце роботи	Відділ впровадження наукових розробок та технічного забезпечення бібліотечних процесів	Диплом кандидата наук КД 016598, виданий 25.01.1990	50	ОК 5 Інтелектуальна власність та авторське право	У 1977р. закінчив Ворошиловградський сільськогосподарський інститут за спеціальністю інженер-механік сільськогосподарського виробництва. У 1977-1981рр. працював головним інженером колгоспу, 1981-1984рр. закінчив аспірантуру УНДІМЕСГ за спеціальністю експлуатація машинно-тракторного парку, 1983-1984рр. закінчив Вищі державні курси з підвищення кваліфікації з питань патентознавства та

							винахідництва(Свідоцтво з відзнакою № 002776,1984), у 1990-1991- директор фірми «Агропоставка» в АТ «Укрaгробізнес». Кандидат технічних наук (1990) за спеціальністю – механізація сільського господарства. У 1992-2007рр. ексклюзивний представник компаній FARMGEP(Угорщина) та Wintersteiger (Австрія) в СНД, у 2004 -2007рр. докторантура в Інституті аграрної економіки ім. Шліхтера, у 2007-2008рр диплом спеціаліста економіки підприємства (Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди). З 2007р. очолив сектор маркетингу, а з 2009р. відділ впровадження наукових розробок та технічного забезпечення бібліотечних процесів Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН. У кандидатській дисертації дослідив питання оптимізації режимів роботи машинно-тракторних агрегатів на базі енергонасичених тракторів(МТА) для різних природно-кліматичних зон України та розробив математичні моделі оптимізації режимів роботи на часткових режимах роботи двигунів, що дозволило покращити паливну економічність агрегатів при виконанні різних видів сільгоспробіт і знизити витрати палива від 7 до 26%. Вперше розглянуто вплив конкурентоспроможності МТА на підвищення ефективності використання техніки в агросфері та необхідності запровадження принципів маркетингу у формування системи аграрного виробництва на конкурентних засадах. Наукові пошуки докторантської

							підготовки були присвячені питанням управління конкурентоспроможністю технічних засобів для сільського господарства. Було розглянуто історичну ретроспективу конкуренції та її формування і роль в умовах капіталістичного устрою суспільства, досліджено умови формування капіталістичного середовища на територіях України до 1917р. Перехідний період для України (початок з 1991р), виокремлено як середовище «навздоганяючого розвитку», семантичне наповнення понять конкуренція, конурентоздатність та конкурентоспроможність та їх розгляд на сучасному рівні розвитку та з позицій міждисциплінарності дозволив зробити висновок про необхідність нового рівня співпраці а не постійної конкуренції. С.В. Бородін опублікував понад 50 друкованих праць, у тому числі участь в 1 монографії, понад 20 наукових публікацій з питань конкуренції та конкурентоспроможності в аграрній сфері економіки, понад 7 публікацій з питань аграрної історії, 4 публікації з інтелектуальної власності та авторського права, методичні рекомендації з питань користування системою ІКТ бібліотеки. Основні друковані праці: 1.Конкурентоздатність як фактор визначення ефективності використання техніки в сільськогосподарському виробництві / Проблеми розвитку та ефективності агропромислового комплексу/Тези доповідей на республіканській науково-практичній конференції молодих вчених.- Рига, 1989. 2. Сельхозтехника – 97(том 1),

							Сельхозтехника – 98(том 2), Сельхозтехника (в двух частях). Справочник – каталог предложений мирового рынка(применительно к сельскохозяйственным предприятиям Украины и других стран СНГ). 1997-1999гг. Соавторы- Piter Hommer, London; Леонид Погорелый, Эдуард Финн, Украина. 3. Методологічне обґрунтування запровадження моніторингу ринку сільськогосподарської техніки. Збірник наукових праць Луганського національного аграрного університету/за ред. В.Г.Ткаченко.- Луганськ: Вид-во ЛНАУ, 2004.-с.272-274. Серія: «Економічні науки». 4. Методологические вопросы развития экспорта предприятиями материально-технического обеспечения АПК в условиях становления рыночных отношений. Проблемы прогнозирования и государственного регулиования социально-экономического развития в регионе ЦЕИ: материалы V1 междунар.науч.конф. (Минск,20-21 окт. 2005). В 4т. Т.4/Редкол: С.С. Полоник (и др.).- Мн.: НИЭИ Мин-ва экономики Республики Беларусь, 2005.- 296с. (с. 9-14). 5. Chronische Unterversorgung des ukrainischen Traktorenmarkes. Agricultural Machinery : Economic Report 2006, Frankfurt, Germany, 2006.- 33p. (p.14-15). 6. Матеріально-технічна база сільського господарства. Аграрний сектор України на шляху до євроінтеграції: Монографія / Авт. кол.: Бетлій М. та ін.; За ред. .О.М. Бородіної.-Ужгород: ІВА, 2006.- 496 с.

							(с.185-191). 7. Особливості формування та розвитку конкурентоспроможності системи матеріально-технічного забезпечення АПК України за умов євроінтеграції. Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О.Мельничук (відп. ред.) та ін..-К.,2007-Вип.110.-Ч.1.- 348с. (с.88-91. 8.Засоби механізації для боротьби з шкідниками та хворобами в садівництві на початку XX століття: історико-науковий аналіз. Історія науки і біографістика. — 2010. — N 2. 9. Оценка конкурентоспособности и пронозируемости результатов работы Национальной научной сельскохозяйственной библиотеки на основе библиотечного маркетинга. Бородин.С.В. Минск, 2017.-7с. 10.Модернизация ННСХБ как приоритетное направление в ускорении адаптации в европейское информационное пространство. Бородин С.В. Минск, 2017.-8 с. 11. Бородін С.В. Основні підходи до пошуку та використання наукової інформаціївільного доступу міднародних організацій в діяльності ННСГБ НААН України. Тези / XV Всеукраїнська наукова конференція молодих учених та спеціалістів «ІСТОРІЯ ОСВІТИ, НАУКИ І ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ», присвячена ювілейним датам від дня народження видатних учених в галузі аграрних наук Вольфа Мойсея Михайловича (1880–1933), Осьмака Кирила Івановича (1890–1960), академіка НАН України та НАА.-Н Созінова Олексія Олексійовича (1930–

							2018). 2020.- 4с.
380953	Аннєнкова Наталія Георгіївна	провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Інститут історії аграрної науки, освіти і техніки		32	ОК 7 Наука в історії суспільства	У 1994 р. закінчила Харківський політехнічний інститут за спеціальністю «Металоріжучі верстати та інструменти», отримавши кваліфікацію «інженер-механік». З 1994 по 1996 р. працювала інженером-конструктором у Спеціальному конструкторському бюро агрегатних верстатів. У 1996 – 2001 рр. працювала секретарем-друкаркою деканату «Автоматика та приладобудування» НТУ «ХПІ». З 2001 р. навчалася в аспірантурі НТУ «ХПІ» за спеціальністю 07.00.07 – історія науки і техніки. З 2004 р. по 2017 р. – асистент, старший викладач, доцент кафедри «Історія науки і техніки». З 2017 р. – докторант Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, а з 2019 р. – провідний науковий співробітник цієї установи. Коло наукових інтересів: загальні аспекти історії суспільного науково-технічного розвитку, соціально-економічні і науково-технологічні закономірності історичного розвитку промисловості України, теоретичне та прикладне наукознавство, вивчення досвіду застосування науково-інноваційних підходів в організації розвитку індустрії. Основні праці: Нарис історії приладобудування України: еволюція, сучасний стан (монографія) /Аннєнкова Н.Г., Александрова І. Є., Бєсов Л. М./ Харків: НТУ „ХПІ”, 2009. 212 с. Верстатобудування Української СРР на етапі відтворення науково-технічного потенціалу машинобудівного комплексу республіки

							в 1920-х – 1930-х роках (монографія) – Вінниця: «Твори», 2020. – 470 с. Науково-технічний потенціал приладобудівної галузі України у 80-і роки XX століття. Харківського державного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Серія “Історія та географія”. – Харків: Майдан, 2004. – Вип. 16; Інновації у системі управління сферою виробництва засобів технічного забезпечення процесу інформатизації суспільства в Україні у 1980-і роки. Історія української науки на межі тисячоліть. – Київ, 2008. – Вип. 37. Участь науковців Харківського політехнічного інституту в управлінні науково-технічним розвитком електротехнічної та приладобудівної галузей у 1960-х – 1980-х роках. технічного університету „ХПІ”. Серія „Історія науки і техніки”. – Харків: НТУ „ХПІ”, 2008. – Вип. 8. Анненков И.А., Анненкова Н.Г. Методологический аспект оценки “параллелизма” и “дублирования” при изучении организации научно-исследовательской деятельности в СССР. Вестник молодых ученых Академии наук Республики Узбекистан. – Ташкент: „Фанлар академияси ЁОА тахририяти”. – 2012. – № 1/2 – С.54–57. Вплив митної політики Росії на розвиток виробництва верстатної продукції на українських землях імперії у другій половині XIX ст. Вісник НТУ «ХПІ». Серія : Історія науки і техніки. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2013. - № 68 – С. 8 – 16. Криза українського верстатобудування у 1918–1932 рр. Історія науки і техніки. – 2015 - № 7. – С.21-32. Аннєнкова Н. Г. Верстатобудування Української СРР у

							державній промисловій політиці першої половини 1920-х років: радянська історіографія та реальні події. Емінак. 2018. №4(24). С.170-176. Аннєнкова Н. Г. Визначення та класифікація етапів розвитку верстатобудівної промисловості Української СРР з кінця XIX ст. до 1940-х років. Історія науки і біографістика : електрон. наук. фахове вид. 2019. № 2. URL : http://inb.dnsgb.com.ua/2019-2/14.pdf. . Аннєнкова Н. Г. Практика застосування науково-технічних запозичень в українському верстатобудуванні у 1920-х роках. Вісник аграрної історії. 2019. Вип.27-28. С. 249-254. Аннєнкова Н. Г. Ґенеза натурного копіювання при освоєнні верстатобудівного виробництва на українських заводах з середини XIX ст. до 1930-х років. Гілея. Вип. 147 (№ 8). Ч. 1.: Історичні науки. С. 7–12.
165330	Підгайна Тетяна Миколаївна	Вчений секретар, Основне місце роботи	Адміністративно-управлінський відділ	Диплом кандидата наук ДК 030908, виданий 29.09.2015	9	ОК 3 Організація та методика науково-дослідної роботи	Закінчила Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (м. Ніжин, Чернігівська обл.), спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія», кваліфікація – вчитель історії і правознавства, диплом спеціаліста серія ЕН № 41625567 від 30.06.2011 р. Кандидат історичних наук, 07.00.07 – історія науки й техніки, диплом кандидата наук ДК № 030908 від 29.09.2015 р., тема: «Діяльність К. І. Осьмака з науково-організаційного забезпечення сільського господарства України (1910 – 1920-ті роки XX ст.)». Стаж науково-педагогічної роботи – 9 років.

							Під її науковим керівництвом успішно захистилися 2 аспіранти, наразі Т. М. Підгайна є науковим керівником 1 аспірантки. У 2016 році дослідниця нагороджена дипломом ІІІ ступеня Президії Національної академії аграрних наук України (Постанова від 26.10.2016 р.) за наукову доповідь «Діяльність К. І. Осьмака з науково-організаційного забезпечення сільського господарства України (10-20-ті роки ХХ ст.)» на конкурсі премій Президії НААН «За кращу наукову доповідь молодого вченого НААН з фундаментальних та прикладних досліджень». У 2018 р. Т. М. Підгайна здобула Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за наукову роботу «Українська виробнича кооперація в контексті діяльності К. І. Осьмака у першій половині 20-х рр. ХХ ст.». Виконує обов'язки вченого секретаря Спеціалізованої вченої ради Д 26.373.01 по захисту кандидатських дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата/доктора історичних наук за спеціальністю 07.00.07 – історія науки й техніки, яка функціонує при ННСГБ НААН. Автор понад 30 наукових праць з питань історії аграрної науки і освіти України. Т. М. Підгайна бере активну участь у багатьох міжнародних і всеукраїнських наукових і науково-практичних форумах: конференціях, семінарах, симпозіумах, де гідно представляє свої

							наукові досягнення у галузі історії аграрної науки і біографістики. За багаторічну плідну наукову діяльність, ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм нагороджена цінним подарунком Верховної Ради України (2014 р.), почесною грамотою Полтавської обласної ради (2015 р.), грамотою Міністерства освіти і науки України (2016 р.), премією Президії Національної академії аграрних наук України «За кращу наукову доповідь молодого вченого НААН з фундаментальних та прикладних досліджень» (2016 р.), Подякою Прем'єр-Міністра України (2017 р.), Премією Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок (2018 р.), Подякою НААН (2018 р.), Почесною відзнакою Міністерства культури України «За багаторічну плідну працю в галузі культури» (2019 р.), Стипендіат КМУ для молодих учених (2020 р.). Основні наукові праці: 1. Підгайна Т. М. Науково-організаційна діяльність Центрального українського сільськогосподарського кооперативного союзу (Централ). Вісник аграрної історії. 2016. № 15. С. 216–222. 2. Підгайна Т. М. Популяризаційна діяльність Міжнародного сільськогосподарського інституту в Римі (на початку XX століття). Історія науки і бібліографістика. 2019. № 3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http//www.nbuv.gov.ua/e-journals/INB/2019-3/19pidgaina.pdf.

							Заголовок з екрану. 3. Підгайна Т. М. Кирило Іванович Осьмак (1890–1960) – вчений у галузі аграрної економіки та бурякової кооперації, популяризатор вітчизняної сільськогосподарської науки (до 130-річчя від дня народження). Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали XV Всеукр. конф. молодих учених та спец. ; травень, 2020 р., м. Київ / НААН, ННСГБ, Рада молодих учених НААН [та ін.]. Київ, 2020. 4. Підгайна Т. М. Вирішення аграрної реформи 1918 року головним земельним комітетом Української Центральної Ради. Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали XV Всеукр. конф. молодих учених та спец. ; травень, 2020 р., м. Київ / НААН, ННСГБ, Рада молодих учених НААН [та ін.]. Київ, 2020. 5. Підгайна Т. М. Кооперативні курси як засіб популяризації агрономічних знань серед селянства на початку XX століття. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Перспективні напрями та інноваційні досягнення аграрної науки», присвячена К. І. Тархову. 2020.
1139	Татарчук Людмила Михайлівна	Заступник директора з науково-інформаційної та бібліотечної роботи, Основне місце роботи	Адміністративно-управлінський відділ	Диплом спеціаліста, Київський національний університет культури і мистецтв, рік закінчення: 2007, спеціальність: 020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	42	ОК 4 Інформаційні технології у науковій діяльності	Закінчила Київський національний університет культури і мистецтв, спеціальність Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія кваліфікація інженер – Бібліотекознавець, менеджер інформаційних систем і технологій, диплом КВ № 32102508 від 04.06. 2007 р. Кандидат історичних наук, 07.00.07 – історія науки і техніки, диплом кандидата наук. ДК № 030909 від 29.09.2015 р., тема: «Діяльність Полтавського дослідного поля в контексті становлення та розвитку вітчизняної науки агрономії і

							тваринництва (1884–1930 рр.)». Стаж науково-педагогічної роботи – 5 років. Стажування, підвищення кваліфікації, тренінги: 1. Кваліфікаційне свідоцтво № СПК 935974 від 28.08.2012 р. Інституту післядипломної освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Київ, «Організація та управління змінами в бібліотеках в умовах інформатизації та соціально-економічних перетворень». 2. Свідоцтво № 13/20/11/2014 від 20 листопада 2014 р. Українська бібліотечна асоціація, GOENTE INSTITUT «Управління змінами: Генеруємо творчі ідеї і впроваджуємо інноваційні проекти в бібліотеках». 3. Свідоцтво 87/70 від 19.04. 2016 р. Національного університету харчових технологій, Інститут післядипломної освіти «Використання пакету LATEX для автоматизації процесу створення монографій та наукових статей». 4. Свідоцтво № 361/135 від 14.06.2016 р. Національного університету харчових технологій, Інститут післядипломної освіти «Використання сучасних програм для створення презентаційних матеріалів у роботі наукових працівників». 5. Свідоцтво № 390/140 від 20.10. 2016 р. Національного університету харчових технологій, Інститут післядипломної освіти «Професійна робота з електронними таблицями Microsoft Excel». 6. Свідоцтво № 2900/159 від 31.10.2018 р. Національного університету харчових технологій, Інститут післядипломної освіти «Сучасні методи обробки текстової інформації для наукових працівників». 7. Свідоцтво Інституту

							післядипломної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України від 5.05.2019 р. «Курси підвищення кваліфікації завідуючих (директорів) бібліотек мережі науково-дослідних установ НААН та аграрних вищих навчальних закладів І-ІУ рівнів акредитації МОН України, затвердженого відповідними листами Міністра аграрної політики та продовольства України №37-18-2-15-/8692 від 20.09.2002 р. і Національної академії аграрних наук України № 10-9/419 від 01.07.2002 р.» За напрямом «соціальні комунікації, бібліотекознавство, історія аграрної науки» опубліковано понад 130 праць, h-індекс (Google Scholar) –7, h-index (Scopus) – 0. Профілі вченого: ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-4714-6958 Web of Science author profile (Publons): https://publons.com/dashboard/settings/email Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=aieXQxcAAAAJ&hl=uk Портал НБУВ: ID: 0071109 : http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0071109 Основні наукові праці: (2019) Історія науково-бібліографічної діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН (до 75-річчя з дня створення сектору наукової бібліографії та біографістики) (2019) Історія Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М. І. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН до 135-річного ювілею

							(2018) Євген Порфирович Архипенко (1884 – 1959) – основоположник україномовної періодики з бджільництва (2017) Інформаційно-бібліотечна діяльність Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН в контексті її 100-річного ювілею (2017) Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України: 100 років надійності та професіоналізму

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
ПРН 02. Вміння та навики використовувати методологію системного аналізу в історичній науці. *ПРН 04. Знання та розуміння методів наукових досліджень, вміння та навички використовувати їх на рівні доктора філософії; працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію; працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.* *ПРН 05. Вміння та*	☐	ОК 3 Організація та методика науково-дослідної роботи	Формування умінь, навичок (проблемні лекції, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції-диспути, презентації, круглі столи, виконання практичних творчих завдань; аналіз навчальної літератури на практичних заняттях, при виконанні завдань для самостійної роботи і навчального проєкту); проблемний виклад матеріалу; інструктивно-практичний і пояснювально-спонукальний методи; метод застосування здобутих знань умінь та навичок.	Комплекти завдань самостійної роботи (у тому числі реферати чи усні доповіді на практичному занятті), питання до заліку з підсумкової атестації. Засобами діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Організація та методика науково-дослідної роботи» є: залік; реферати; самостійна робота.

навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.				
ПРН 02. Вміння та навики використовувати методологію системного аналізу в історичній науці.	☐	ОК 1 Філософія науки	Формування умінь, навичок (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-диспути, презентації; виконання практичних творчих завдань; аналіз навчальної літератури на практичних заняттях, при виконанні завдань для самостійної роботи і навчального проекту); проблемний виклад матеріалу; інструктивно-практичний і пояснювально-спонукальний методи; метод застосування здобутих знань умінь та навичок.	Комплекти завдань самостійної роботи (у тому числі реферати), питання до іспиту з підсумкової атестації. Засобами діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Філософія науки» є: іспит; реферати; самостійна робота.
ПРН 01. Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових і професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.	☐	ОК 2 Іноземна (англійська) мова	Методи навчання : лекція, бесіда, розповідь-пояснення, практичний метод – реферат.	Контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях); контроль самостійної роботи аспірантів (виконання письмових завдань, підготовка реферативних робіт); підсумковий екзаменаційний контроль.
ПРН 03. Знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем; методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.	☐	ОК 4 Інформаційні технології у науковій діяльності	Формування умінь, навичок (проблемні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, виконання завдань самостійної роботи)	Контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях); контроль самостійної роботи аспірантів (виконання письмових завдань, підготовка реферативних робіт); підсумковий екзаменаційний контроль – залік.

ПРН 06. Вміння та навички критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. *ПРН 07. Вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.*	☐	ОК 5 Інтелектуальна власність та авторське право	Формування умінь та навичок (проблемні лекції, презентації; виконання практичних завдань в творчих групах; аналіз матеріалів лекцій, літератури з курсу «Інтелектуальна власність та авторські права» на практичних заняттях, при виконанні завдань для самостійної роботи); виклад проблемного матеріалу; інструктивно-практичний і пояснювально-спонукальний методи; метод стохастичних запитань та відповідей.	Комплекти завдань самостійної роботи (у тому числі реферати), питання до заліку з підсумкової атестації. Засобами діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та авторське право» є: залік, реферати, самостійна робота, практичні заняття, наукова доповідь на конференції.
ПРН 11. Навики володіння методикою історіографічної критики, уміння виявляти тенденційну інформацію, пояснювати її необ'єктивність і самостійно інтерпретувати зміст досліджуваних матеріалів. *ПРН 12. Вміння, застосовуючи методологічний інструментарій, виокремлювати історичні витоки, етапи формування, характерні ознаки та особливості розвитку науки у різні періоди розвитку людської цивілізації.*	☐	ОК 7 Наука в історії суспільства	Формування умінь, навичок (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-диспути, презентації; виконання практичних творчих завдань; аналіз навчальної літератури на практичних заняттях, при виконанні завдань для самостійної роботи і навчального проекту); проблемний виклад матеріалу; інструктивно-практичний і пояснювально-спонукальний методи; метод застосування здобутих знань умінь та навичок.	Комплекти завдань самостійної роботи (у тому числі реферати), питання до заліку з підсумкової атестації. Засобами діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Наука в історії суспільства» є: залік; реферати; самостійна робота.
ПРН 08. Вміння самостійно узагальнювати й аналізувати набуті знання з історії науки і техніки, опрацьовуючи широкий спектр джерел та літератури. *ПРН 09. Вміння аналізувати найважливіші події та явища світового науково-технічного розвитку в контексті світової та європейської історії.* *ПРН 10. Вміння систематизувати та узагальнювати інформацію, використовуючи схеми, таблиці, мультимедійні презентації; результати наукового дослідження*	☐	ОК 6 Історія науки й техніки	Методи навчання: формування умінь, навичок (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-диспути, презентації; виконання практичних творчих завдань; аналіз навчальної літератури на практичних заняттях, при виконанні завдань для самостійної роботи і навчального проекту); проблемний виклад матеріалу; інструктивно-практичний і пояснювально-спонукальний методи; метод застосування здобутих знань умінь та навичок.	Комплекти завдань самостійної роботи (у тому числі реферати), питання до заліку з підсумкової атестації. Засобами діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Історія науки і техніки» є: залік; реферати; самостійна робота.

представляти у вигляді наукових (тези доповіді, стаття) робіт.				